

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ»

Студента 2м курсу, 9м групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

(підпис студента)

Диміцького
Ярослава
Степановича

Науковий керівник

доктор економічних наук,
доцент

(підпис керівника)

Ладонько
Людмила
Степанівна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
доцент

(підпис гаранта)

Ладонько
Людмила
Степанівна

Київ 2020

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту та психології

Кафедра публічного управління та адміністрування

Освітній ступінь: магістр

Спеціальність: публічне управління та адміністрування

Спеціалізація: публічне управління та адміністрування

Затверджую

Зав. кафедри _____

«05» грудня 2019 р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентові

Диміцькому Ярославу Степановичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту): **«ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ»**

Затверджена наказом ректора від «02» грудня 2019 р. № 4104

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту): 02.11.2020

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту): дослідженні проблем формування та реалізації державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю, та обґрунтування важливості співпраці органів влади та громадських організацій людей з інвалідністю у процесі прийняття рішень.

Об'єкт дослідження: процес формування та реалізація державної політики щодо забезпечення прав людей з інвалідністю.

Предмет дослідження: теоретико-методичні та прикладні аспекти державної політики захисту прав осіб з інвалідністю.

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом):

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

1.1. Сутнісні характеристики та цілі державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю

1.2. Нормотивно-правові засади соціального захисту осіб з інвалідністю

1.3. Досвід соціального захисту осіб з інвалідністю в зарубіжних країнах

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

2.1. Дослідження реалізації державних гарантій щодо забезпечення прав людей з інвалідністю

2.2. Механізми реалізації державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю

2.3. Напрями взаємодії держави та громадських організацій людей з інвалідністю в Україні

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

3.1. Удосконалення системи забезпечення прав осіб з інвалідністю на основі концепції «мейнстрімінгу інвалідності»

3.2. Напрями вдосконалення державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	До 01.11.2019	01.11.2019
2	Складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання випускної кваліфікаційної роботи	До 05.12.2019	05.12.2019
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 19.06.2020	19.06.2020
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 01.09.2020	01.09.2020

Продовження таблиці

5	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису третього розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 01.10.2020	01.10.2020
6	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи на кафедрі	До 02.11.2020	02.11.2020
7	Підготовка письмового відгуку на випускні кваліфікаційну роботу	До 06.11.2020	06.11.2020
8	Зовнішнє рецензування ВКР	До 16.11.2020	16.11.2020
10	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	23-27. 11.2020	23-27. 11.2020
11	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	До 01.12.2020	До 01.12.2020
12	Направлення випускної кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією до ЕК для захисту	За графіком	За графіком

6. Дата видачі завдання «02» грудня 2019 р.

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)
Ладонько Л.С.

(прізвище, ініціали, підпис)

8. Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми) Ладонько Л.С.
(прізвище, ініціали, підпис)

9. Завдання прийняв до виконання студент _____
(прізвище, ініціали, підпис)

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

Просування України по шляху організації та проведення демократичних, соціальних та правових перетворень, виходячи зі змісту положень конституційно-правових засад розбудови ефективної моделі держави та громадянського суспільства, тісно пов'язано зі здійсненням комплексної соціальної реформи, в тому числі реформи соціального захисту. Серед ключових пріоритетів такого реформування видається доречним виділити напрям формування та розвитку публічного соціального захисту осіб з інвалідністю, передусім шляхом посилення відкритості, прозорості, ефективності та доступності соціальних прав, забезпечення його спрямованості до потреб та інтересів таких осіб. Тож запропонована тема є нагальною та важливою.

Об'єкт, предмет, мета випускної кваліфікаційної роботи логічно пов'язані та чітко окреслюють поле дослідження, завдання роботи та висновки є взаємопов'язаними. Достовірність та обґрунтованість роботи підтверджуються аналізом праць вітчизняних та закордонних учених, використанням загальнонаукових та спеціальних методів дослідження.

Однак до роботи є зауваження:

Аналізуючи стан реалізації державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю, на мою думку, варто було б додати більш ґрунтовний аналіз реалізованих діючих державних програм і проектів у даній сфері.

Незважаючи на окремі недоліки в роботі та висловлені зауваження, вважаю що студент на відмінно виконав дослідження. Робота може бути рекомендована до захисту, а її автор, Диміцький Ярослав Степанович, на присвоєння ступеня магістр зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи:

Ладонько Людмила Степанівна

(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Ладонько Людмила Степанівна

(ПІБ, підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект):

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студента

Диміцького Я.С.

(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Ладонько Людмила Степанівна

(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри: Новікова Наталія Леонідівна

(підпис, прізвище, ініціали)

«03» грудня 2020 р.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	4
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ	9
1.1. Сутнісні характеристики та цілі державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю.....	9
1.2. Нормотивно-правові засади соціального захисту осіб з інвалідністю.....	13
1.3. Досвід соціального захисту осіб з інвалідністю в зарубіжних країнах.....	18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ	24
2.1. Дослідження реалізації державних гарантій щодо забезпечення прав людей з інвалідністю.....	24
2.2. Механізми реалізації державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю.....	32
2.3. Напрями взаємодії держави та громадських організацій людей з інвалідністю в Україні	36
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ.....	41
3.1. Удосконалення системи забезпечення прав осіб з інвалідністю на основі концепції «мейнстрімінгу інвалідності»	41
3.2. Напрями вдосконалення державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю	44
ВИСНОВКИ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	59
ДОДАТКИ.....	65

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВРУ – Верховна Рада України,

Виборчий Кодекс України – ВКУ,

Всесвітня організація охорони здоров'я – ВООЗ,

ЗУ – Закон України,

ООН – організація об'єднаних націй,

Мінсоцполітики – Міністерство соціальної політики України,

КМУ – Кабінет Міністрів України,

КУ – Конституція України,

Конвенція – Конвенція ООН з прав інвалідів

ВСТУП

Актуальність дослідження. Для будь-якої країни серед безлічі проблем економічного, політичного та соціального характеру актуальною є інвалідність. До осіб з інвалідністю відносяться особи, які мають стійкі фізичні, психічні, інтелектуальні чи сенсорні порушення, що при взаємодії з певними бар'єрами можуть впливати на їх повноцінну та ефективну участь у житті суспільства нарівні з іншими.

Сьогодні інвалідність розглядається не як захворювання або фізичний недолік, а як результат взаємодії негативного ставлення або несприятливих умов, зі станом конкретних людей. Чисельність осіб з недієздатністю постійно зростає що спричинено недостатнім рівнем забезпечення державами добробуту громадян та нерівними соціально-економічними обставинами.

Проблема соціального захисту людей з інвалідністю є особливо болючою для України, оскільки характеризується тенденцією до зростання частки інвалідів у загальній структурі населення. Недостатня якість і недоступність належної медичної допомоги, старіння населення, забруднення навколишнього середовища, збільшення кількості вроджених порушень та хронічних захворювань, професійні захворювання та нещасні випадки на виробництві, дорожньо-транспортні пригоди, військові конфлікти, харчування, зловживання палінням, алкоголем і наркотичними засобами, психотропними речовинами - це далеко не повний перелік факторів, які зумовлюють збільшення сьогодні кількості людей, які матимуть інвалідність і потребуватимуть захисту прав.

Якщо наприкінці 80-х років загальна чисельність осіб з інвалідністю становила близько 3% усього населення, то на сьогодні це вже близько 6,3 % населення України. За останні декілька років чисельність осіб з інвалідністю в Україні зросла до 2 млн 659,7 тис. осіб, в тому числі понад 240 тис. осіб з інвалідністю 1-ї групи, понад 900 тис. осіб з інвалідністю 2-ї групи і понад 1,3 млн осіб 3-ї групи. Це свідчить про масштабність проблеми та зумовлює необхідність визначення пріоритетних напрямів державної політики, пов'язаної із застосуванням на державному рівні комплексу заходів щодо формування

дієвої системи соціального захисту людей з інвалідністю, яка гарантуватиме їм можливості інтеграції в суспільство.

Саме тому вивчення, узагальнення та розробка пріоритетних напрямів державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю в Україні на сучасному етапі набуває особливої актуальності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. До числа вітчизняних науковців, які розглядали проблеми у сфері захисту прав осіб з інвалідністю та шляхи їх вирішення слід віднести Н.Стаховську, Б.Сташків, А.Стойка, В.Трощинський, А.Халецька, О.Хомра та ін. Правові основи соціального захисту інвалідів висвітлені в наукових працях В. Андрєєва, Є. Астрахана, Н. Болотіної, М. Захарова, П. Пилипенко та ін.

Мета випускної кваліфікаційної роботи полягає у дослідженні проблем формування та реалізації державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю, та обґрунтування важливості співпраці органів влади та громадських організацій людей з інвалідністю у процесі прийняття рішень.

Для досягнення поставленої мети в роботі ставляться наступні **завдання**:

- дослідити характеристики та цілі державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю;
- розглянути нормотивно-правові засади соціального захисту осіб з інвалідністю в Україні;
- проаналізувати досвід соціального захисту осіб з інвалідністю в зарубіжних країнах та зробити висновки щодо можливості застосування в Україні;
- дослідити стан реалізації державних гарантій щодо забезпечення прав людей з інвалідністю;
- розкрити дію механізмів реалізації державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю;
- дослідити напрями взаємодії держави та громадських організацій людей з інвалідністю в Україні;

- запропонувати напрями вдосконалення системи забезпечення прав осіб з інвалідністю та державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю.

Об’єктом дослідження є процес формування та реалізація державної політики щодо забезпечення прав людей з інвалідністю.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та прикладні аспекти державної політики захисту прав осіб з інвалідністю.

Методологічну основу дослідження складає сукупність загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання: діалектичного, історичного, моделювання, формально-логічного, порівняльно-правового; аналітико-синтетичного тощо. Зокрема, за допомогою діалектичного та історичного методу досліджено поняття та ознаки соціального захисту осіб з інвалідністю. Аналіз поняття і змісту проблем соціального захисту осіб з інвалідністю здійснювався з використанням аналітико-синтетичного та системного методу. Органічне використання спеціальних наукових методів дало змогу реалізувати такі постулати наукового дослідження, як повнота, логічна несуперечливість та об’єктивність.

Наукова новизна та практичне значення одержаних результатів. Випускна кваліфікаційна робота здобувача освітнього ступеня магістра є комплексним дослідженням стосовно державної політики щодо соціального захисту прав осіб з інвалідністю. Розкриваючи тему, у роботі обґрунтовано низку наукових положень та висновків, що стосуються вказаної проблеми, зокрема: досліджено поняття та ознаки соціального захисту осіб з інвалідністю, визначено проблеми соціального захисту осіб з інвалідністю, розкрито нормативно-правові засади соціального захисту осіб з інвалідністю в Україні, діагностовано стан соціального захисту осіб з інвалідністю, визначено інституційне регулювання соціально-економічного забезпечення осіб з інвалідністю, охарактеризовано інститути громадянського суспільства та їх роль у становленні недержавного соціального захисту осіб з інвалідністю, проаналізовано проблеми дотримання міжнародних стандартів в забезпеченні

захисту прав і свобод людей з інвалідністю, здійснено дослідження соціального захисту інвалідів в зарубіжних країнах та можливості його використання в Україні, запропоновано напрями удосконалення соціального захисту осіб з інвалідністю.

Результати роботи опубліковано у статті: Диміцький Я. Державна політика у сфері захисту прав осіб з інвалідністю / Я. Диміцький // Публічне управління та адміністрування в умовах суспільних трансформацій : зб. наук. ст. студ. відп. ред. Н.Л. Новікова. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 251 с., С 47-55.

Обсяг і структуру роботи. Магістерська робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг основної частини випускної кваліфікаційної роботи складає 58 сторінки. Список використаних джерел налічує 58 джерел. Робота містить 5 таблиць.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

1.1. Сутнісні характеристики та цілі державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю

Ефективний розвиток соціуму як цілісної соціальної системи базується, насамперед, на соціально спрямованих заходах держави на благо людини, її благополуччя. У значній мірі рівень розвитку суспільства визначається ставленням до найменш захищених та найбільш вразливих його членів. Питання соціальної інтеграції та захисту прав осіб з інвалідністю вважаються актуальними в усьому цивілізованому світі та є предметом державної політики.

Метою державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю є здійснення контролю за дотриманням прав та свобод, гарантованих особам з інвалідністю законодавством України та міжнародно-правовими актами.

Діяльність держави щодо осіб з інвалідністю виявляється у створенні правових, економічних, політичних, соціальних, психологічних та інших умов для забезпечення їхніх прав і можливостей нарівні з іншими громадянами для участі в суспільному житті, та полягає у [1] :

- виявленні, усуненні перепон і бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню прав і задоволенню потреб, у тому числі стосовно доступу до об'єктів громадського та цивільного призначення, благоустрою, транспортної інфраструктури, дорожнього сервісу (далі - об'єкти фізичного оточення), транспорту, інформації та зв'язку, а також з урахуванням індивідуальних можливостей, здібностей та інтересів - до освіти, праці, культури, фізичної культури і спорту;
- охороні здоров'я;
- соціальному захисті;

- забезпеченні виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з інвалідністю;
- наданні пристосованого житла;
- сприянні громадській діяльності.

Основоположними принципами державної політики щодо осіб з інвалідністю є принципи рівності та недискримінації [2].

Зміст принципу рівності полягає у рівності всіх перед законом. Цей принцип спрямований на створення у суспільстві умов для поваги відмінностей, усунення несприятливих умов і забезпечення того, щоб всі жінки, чоловіки, дівчата і хлопці у повній мірі брали участь в житті суспільства на рівних умовах.

Принцип недискримінації означає, що всі права гарантуються кожній людині, без будь-якої різниці, виключення або обмеження з причин інвалідності або за іншими ознаками. В його основі лежать наступні постулати:

- 1) забезпечення рівності прав і свобод осіб та/або груп осіб;
- 2) забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб;
- 3) повага до гідності кожної людини;
- 4) забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб.

Стаття 1 зазначеного Закону констатує, що особи з інвалідністю в Україні володіють усією повнотою соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод, закріплених Конституцією України та іншими законодавчими актами. Відповідно до цього Закону соціальний захист інвалідів з боку держави полягає у наданні грошової допомоги, засобів пересування, протезування, орієнтації і сприйняття інформації, пристосованого житла, у встановленні опіки або стороннього догляду, а також у пристосуванні забудови населених пунктів, громадського транспорту, засобів комунікацій ізв'язку до фізичних особливостей інвалідів.

У нормативно-правовій та економічній літературі поняття «соціальний захист» почало вживатися нещодавно, замінюючи термін «соціальне забезпечення», який характеризував специфічну організаційно-правову форму

соціального захисту в радянській економіці, що здійснювався безпосередньо державою. Взагалі термін «соціальне забезпечення» використовувався для визначення системи відносин у галузі соціального захисту, пов'язаних із наданням окремих видів забезпечення за рахунок коштів державного бюджету [2].

У широкому розумінні соціальний захист належить до функцій держави і є системою організаційно-правових та економічних заходів, спрямованих на захист добробуту кожного члена суспільства в конкретних економічних умовах та певних ризикових ситуаціях, яка передбачає створення ефективного механізму соціального захисту [3]. Інститут соціального захисту передбачає перерозподіл суспільного багатства на користь людей, які тимчасово чи постійно потребують особливої уваги з боку суспільства, а саме: від багатих до бідних, від здорових до хворих, від молодих до літніх, що фактично реалізує принцип солідарності поколінь [4].

У широкому розумінні під соціальним захистом населення слід розуміти систему заходів правового, соціально-економічного та організаційного характеру, що гарантується і реалізовується державою для забезпечення гідного життя людини у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом. Це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, яке здійснюється за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацездатними [5].

У вузькому розумінні соціальний захист розглядають як систему спеціальних заходів відносно захисту населення, з огляду на особливості його професійного та соціального статусу. О.Хомра і Т.Русанова до системи соціального захисту людини відносять заходи з охорони і відновлення фізичного й духовного здоров'я людини, з ліквідації алкоголізму, наркоманії та

інших негативних явищ [6]. А.Стойка пропонує термін «соціальний захист» трактувати як одну з основних складових системи людського розвитку, яка включає дії із забезпечення сталого і гідного рівня життя людини, що приводить до її мотивованої продуктивності й ефективного відтворення людського капіталу [7].

Узагальнюючи теоретико-методологічні підходи до категорії «соціальний захист», [1-7] можемо визначити даний термін як комплексну систему соціально-економічних відносин, що є складовою частиною соціально-економічної політики держави, націленої на підтримку матеріальної і духовної основи життєдіяльності громадян. До того ж соціальний захист виражає відносини між економічними суб'єктами з приводу ліквідації бідності в суспільстві, поліпшення умов життя і розвитку особистості; є механізмом вирішення протиріч між економічною ефективністю і соціальною справедливістю. Також, доцільним буде, у контексті розкриття даної теми розглянути підходи науковців до визначення такого поняття як державна політика соціального захисту населення, які наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Підходи до визначення терміну «державна політика соціального захисту населення»

Визначення	Автор
Державна політика соціального захисту населення – це комплекс-організаційно-правових та економічних заходів, спрямованих на захист добробуту кожного члена суспільства в конкретних економічних умовах	О. Стиценко
Державна політика соціальний захисту населення – невід'ємна складова політики держави, відповідальної за добробут, розвиток і безпеку своїх громадян	В. Москаленко
Державна політика соціального захисту населення – це система державного гарантування прав громадян України на матеріальне забезпечення у разі їх повної або часткової втрати працездатності, годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та інших умовах передбачених законодавством	Н. Британська
Державна політика соціального захисту населення – сукупність заходів, що здійснюються у суспільстві для забезпечення суспільно нормативних умов матеріального та духовного життя усіх членів суспільства	В. Лагутін

Продовження таблиці 1.1

Державна політика соціального захисту населення – забезпечення соціальної безпеки, яка одночасно є системоутворюючим чинником соціального захисту	О. Новікова
Державна політика соціального захисту населення – система соціальних та економічних прав та гарантій, що закріплюються законодавчо державою і реалізуються її соціальною політикою	Н. Борецька

Джерело: Розроблено на основі опрацювання [8 - 13]

На основі аналізу існуючих підходів, можна зробити висновок, що державна політика соціального захисту населення – це комплекс заходів з надання матеріальної допомоги малозабезпеченим верствам населення або тим, хто постраждали внаслідок певних непередбачуваних обставин.

У свою чергу, соціальний захист осіб з інвалідністю є складовою складовою державної політики соціального захисту населення та діяльністю держави щодо забезпечення прав і можливостей осіб з інвалідністю на рівні з іншими громадянами та полягає у наданні пенсії, державної допомоги, компенсаційних та інших виплат, пільг, соціальних послуг, здійсненні реабілітаційних заходів, встановленні опіки (піклування) або забезпеченні стороннього догляду.

Враховуючи викладене можна визначити державну політику у сфері захисту прав осіб з інвалідністю як діяльність держави, спрямовану на дотримання рівня соціальних гарантій та нормативів для осіб з інвалідністю на принципах адресності, системності та послідовності з метою їх інтеграції в існуючу систему суспільних відносин.

1.2. Нормотивно-правові засади соціального захисту осіб з інвалідністю

Державна політика України щодо осіб з інвалідністю за роки незалежності зазнала кардинальних змін. Якщо за часів Радянського Союзу основні зусилля держави спрямовувалися на соціальне забезпечення цієї

категорії громадян, то в наш час в основу державної політики відносно соціального захисту осіб з інвалідністю покладено не соціальне забезпечення, як пасивна функція соціального захисту, а гарантування захищеності осіб з інвалідністю шляхом створення для них у суспільстві відповідних умов та рівних можливостей для реалізації життєвих потреб, здібностей і творчого потенціалу.

Дана політика ґрунтується на Конституції, законах України, міжнародних договорах, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інших нормативно-правових актах. Реалізація та вирішення проблем осіб з інвалідністю відбувається через цільові програми, які спрямовані на створення для даної категорії громадян рівних з іншими громадянами можливостей в реалізації гарантованих державою прав і свобод.

Основу національного законодавства в сфері забезпечення прав осіб з інвалідністю складають:

- 1) Конституція України;
- 2) кодифіковані законодавчі акти: Кодекс законів про працю України, Житловий кодекс України, Сімейний кодекс України, Цивільний кодекс України та ін.;
- 3) понад 60 законів України ("Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні", "Про реабілітацію інвалідів в Україні", "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", "Про державну соціальну допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам", "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію та інвалідам", "Про соціальні послуги", "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" тощо). Повний перелік законів України щодо людей з інвалідністю представлено в додатку А;
- 4) постанови та інші акти Верховної Ради України (постанова Верховної Ради України від 3 грудня 1998 № 291-XIV "Про заходи щодо поліпшення соціального захисту інвалідів" тощо);
- 5) укази і розпорядження Президента України (Указ Президента України

від 19 травня 2011 № 588/2011 "Про заходи щодо розв'язання актуальних проблем осіб з обмеженими фізичними можливостями " тощо);

б) постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України (Постанова КМУ від 29 липня 2009 р № 784 "Про затвердження плану заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на 2009-2015 роки "Безбар'єрна Україна"; від 15 серпня 2011 № 872 "Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах"; від 1 серпня 2012 р. № 706 «Про затвердження Державної цільової програми «Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів» на період до 2020 року», тощо);

7) інші нормативно-правові акти.

Так, відповідно до Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» [1] особи з інвалідністю в Україні володіють усією повнотою соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод, закріплених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Також даний закон гарантує реалізацію особами з інвалідністю прав та свобод людини і громадянина під час розроблення державних соціальних стандартів та державних соціальних гарантій, національних стандартів, кодексів усталеної практики, стандартів, технічних умов, проведення дослідно-конструкторських, науково-дослідних робіт враховуються потреби осіб з інвалідністю та/або застосовуються принципи розумного пристосування та універсального дизайну. При цьому органи державної влади та органи місцевого самоврядування повинні сприяти забезпеченню прав осіб з інвалідністю щодо включення до суспільного життя нарівні з іншими громадянами.

Це означає, що нормативно-правові акти, які стосуються матеріального, соціально-побутового і медичного забезпечення осіб з інвалідністю, розробляються за участю громадських організацій осіб з інвалідністю. До того

ж органи місцевого самоврядування зобов'язані інформувати осіб з інвалідністю про зміни і доповнення законодавства про соціальну захищеність осіб з інвалідністю тощо.

Основним спеціальним законом, який визначає принципи, засади і механізми функціонування системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, призначення, перерахунку і виплати пенсій, у т.ч. працюючим пенсіонерам, за рахунок коштів Пенсійного фонду є Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (2003 р.). Закон також регулює порядок формування Накопичувального пенсійного фонду та фінансування за рахунок його коштів видатків на оплату договорів страхування довічних пенсій або одноразових виплат застрахованим особам, членам їхніх сімей та іншим особам [14].

Відповідно до даного закону за рахунок коштів Пенсійного фонду в солідарній системі призначаються такі пенсійні виплати: пенсія за віком; пенсія по інвалідності внаслідок загального захворювання; пенсія у зв'язку з втратою годувальника. До соціальних послуг, передбачених цим Законом, належить допомога на поховання пенсіонера. Основними умовами вищезазначеного закону щодо надання пенсій по інвалідності є:

- особи мають право на отримання пенсії по інвалідності, якщо настання інвалідності, що спричинило повну або часткову втрату працездатності внаслідок загального захворювання (у тому числі каліцтва, не пов'язаного з роботою, інвалідності з дитинства) за наявності страхового стажу;
- пенсія по інвалідності призначається незалежно від того, коли настала інвалідність: у період роботи, до влаштування на роботу чи після припинення роботи;
- пенсія по інвалідності від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання призначається відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».

Важливим кроком для України у питаннях забезпечення захисту прав осіб з інвалідністю є ратифікація Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю від 13.12.2006, ратифікована 91 країною світу. 24 вересня 2008 року Україною було підписано Конвенцію про права осіб з інвалідністю і Факультативний протокол до неї, а вже через рік 16 грудня 2009 року Верховною Радою України ці два акти було ратифіковано. З цього часу імплементація Конвенції є одним із пріоритетних завдань Уряду.

Відповідно до взятих Україною зобов'язань на сьогодні однією із стратегічних цілей державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю є переосмислення поточних соціальних послуг для створення системи підтримки, що забезпечить суспільну активність та незалежність людей з інвалідністю [15].

Конвенція про права осіб з інвалідністю є міжнародним договором, що визначає права осіб з інвалідністю, а також зобов'язання держав-учасниць відносно заохочення, захисту і забезпечення цих прав. Крім того в Конвенції передбачено створення двох імплементаційних механізмів: Комітету з прав інвалідів, що створюється для контролю за її здійсненням, і Конференції держав-учасниць, яка започаткована для розгляду питань, що стосуються її здійснення. У Конвенції підтверджується, що люди з інвалідністю користуються тими ж правами людини, що і всі інші та держава має зобов'язання перед ними (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Права осіб з інвалідністю та зобов'язання держави

Права, що визначаються Конвенцією ООН про права інвалідів	Основні зобов'язання держави, визначені Конвенцією
• рівність перед законом без дискримінації; • право на життя, свободу та особисту недоторканність; • рівний правовий захист і правоздатність; • свобода від катувань; • свобода від експлуатації, насильства і напруги;	Зобов'язання відносно дотримання. Держави-учасниці повинні утримуватися від втручання в права осіб з інвалідністю.

Продовження таблиці 1.2

• свобода пересування та громадянство; • право на повагу фізичної та психічної цілісності; • право жити в місцевому співтоваристві; • свобода вираження поглядів і переконань;	Зобов'язання відносно захисту. Держави-учасниці повинні запобігати порушенням прав з боку третіх сторін
• повага дому та сім'ї; • право на освіту; • право на здоров'я; • право на працю;	Зобов'язання відносно реалізації. Держави-учасниці повинні вживати відповідних заходів на всіх рівнях, які спрямовані на повну реалізацію прав людей з недієздатністю.
свобода вираження поглядів і переконань;	
право на достатній життєвий рівень.	

Джерело: [15]

Таким чином, можна стверджувати, що протягом 1991-2020 рр. Україною та міжнародним співтовариством сформовано належну міжнародно-правову базу партнерства та співробітництва, при цьому ключовим залишається процес гармонізації законодавства України та ЄС з питань соціального захисту та захисту прав осіб з інвалідністю.

Отже, просування України шляхом демократичних, соціальних та правових реформ передбачає формування адекватної системи соціального захисту осіб з інвалідністю як чинника інклюзивності та соціалізації суспільства і держави, утвердження системи основоположних та фундаментальних прав, що є складником історичного прагнення нашої держави до входження до європейської спільноти.

1.3. Досвід соціального захисту осіб з інвалідністю у країнах ЄС

Враховуючи те, що Україна формує свій шлях щодо побудови та розвитку сучасної моделі соціального захисту осіб з інвалідністю, а у суспільстві лише формуються основи інклюзивності, поваги до прав людей з інвалідністю, його організаційно-правові форми та види, то досвід держав членів ЄС може бути корисним на шляху перетворень, оскільки [16, с.133]:

- ЄС рухається історичним шляхом становлення європейського інклюзивного простору;

- генеза соціальної політики держав-членів ЄС та сучасний стан підпорядковуються меті підвищення рівня та якості життя кожного;
- держави-члени ЄС мають важливий досвід оптимального поєднання державного та недержавного соціального захисту та соціального страхування осіб з інвалідністю;
- держави-члени ЄС мають чітке та стабільне законодавче забезпечення соціального захисту осіб з інвалідністю.
- держави-члени ЄС формують стратегію щодо ефективності, адресності та доступності системи соціальних прав осіб з інвалідністю.

Аналізуючи зарубіжний досвід соціального захисту у зарубіжних країнах, автор робить висновок, що в основу соціальної політики європейських країн покладена людиноцентристська ідея, коли функціонування всього державного механізму спрямоване на покращення добробуту населення, сприяє дієвій реалізації соціального забезпечення членів суспільства, регулює стан на ринку праці, слугує стабілізатором соціальної ситуації в країні [17, с. 287]. Крім того, слід зазначити, що згідно з положеннями Європейської стратегії з питань інвалідності на 2010–2020 рр. соціальний захист осіб з інвалідністю є одним із восьми пріоритетних напрямів, який передбачає утвердження умов гідного життя, боротьбу з бідністю та соціальною ізоляцією таких людей [18, с. 146-152].

Дана стратегія розвиває ідеї інклюзивного суспільства, спираючись на позиції прав людини, що означає сприяння активному залученню осіб з інвалідністю до усіх сфер життя суспільства. Варто зауважити, що програми соціального захисту осіб з інвалідністю, які реалізуються в межах даної стратегії, покликані: удосконалювати норми законодавства щодо пенсійного забезпечення, за яким розмір пенсії встановлюється у відсотковому відношенні до середнього заробітку; розвивати механізми підтримки осіб з інвалідністю, які потребують постійного догляду; встановлювати низку заходів із реабілітації та перенавчання осіб з інвалідністю тощо.

Разом із тим кожна країна ЄС формує свою систему соціального захисту осіб з інвалідністю. Тому видається слушним звернути увагу на досвід окремих держав-членів ЄС у цій сфері.

Так, система соціального захисту осіб з інвалідністю Австрії має такі основні особливості [19]:

- 1) діє принцип передування реабілітаційних заходів встановленню пенсії у зв'язку з інвалідністю;
- 2) встановленню постійної втрати працездатності має передувати комплекс реабілітаційних заходів, спрямованих на відновлення працездатності особи;
- 3) коли реабілітація є потенційно успішною, заклади пенсійного страхування можуть оплачувати заходи медичної, трудової чи соціальної реабілітації, яка вважатиметься успішною, якщо вони допоможуть особі відновити її становище у трудовому, економічному та соціальному аспектах;
- 4) встановлення інвалідності залежить від трудової активності особи – кваліфікованої чи некваліфікованої праці, зокрема, кваліфіковані працівники визнаються непрацездатними у зв'язку з інвалідністю, якщо вони втратили працездатність більше ніж на половину порівняно зі здоровими застрахованими працівниками та з відповідним рівнем кваліфікації;
- 5) пенсійне забезпечення у зв'язку з інвалідністю встановлюється лише у разі постійної втрати працездатності;
- 6) право на пенсію у зв'язку з інвалідністю виникає за умови наявності щонайменше 60 місяців страхового стажу впродовж 120 календарних місяців, що передують призначенню пенсії;
- 7) розмір пенсійних виплат у зв'язку з інвалідністю за законодавством Австрії залежить від багатьох критеріїв. Розмір пенсії розраховується індивідуально з урахуванням віку особи, страхового періоду та страхового стажу [20, с. 42].

Свої особливості має система соціального захисту осіб з інвалідністю Болгарії [21]:

1) на пенсію по інвалідності у зв'язку із загальним захворюванням можуть претендувати особи, які втратили працездатність на 50 % і більше з моменту втрати працездатності;

2) для осіб слабо зрячих від народження або для тих людей, які втратили працездатність до працевлаштування, пенсія призначається з дати звернення;

3) пенсія по інвалідності внаслідок цивільної чи військової служби виплачується з державної системи страхування;

4) вимоги до наявності страхового стажу такі: особи віком до 25 років для отримання права на пенсію по інвалідності повинні мати принаймні 1 рік страхового стажу; до 30 років – 3 роки страхового стажу; понад 30 років – 5 років страхового стажу;

5) пенсія по інвалідності не надається, якщо особа має право на пенсію за віком [20, с. 60;16];

6) питання соціального захисту осіб з інвалідністю регулюються Кодексом соціального страхування [22].

У Німеччині особливості соціального захисту осіб з інвалідністю наступні:

1) особа може мати соціальний захист за таких умов, як: неможливість працювати впродовж шестимісячного строку (у разі часткової втрати працездатності; неможливість виконувати трудову функцію щонайменше протягом трьох годин на день (для осіб з повною втратою працездатності); сплата внесків за пенсійною схемою впродовж 5 років; сплата впродовж трьох років внесків за системою обов'язкового соціального страхування за період останніх п'яти років, що передують моменту втрати працездатності [32, с. 24];

2) ступінь інвалідності розуміється як постійне зменшення фізичних або психологічних можливостей, викликаних іншими причинами, ніж тимчасова хвороба чи вікові особливості;

3) пенсійні виплати по інвалідності залежать від ступеня інвалідності (втрати працездатності), який визначається у відсотках – від 20 до 100 – на підставі поданих документів чи медичного огляду (особи з високим ступенем

інвалідності – понад 50 % – отримують картку інвалідності, в якій вказується ступінь та сутність інвалідності;

4) право на пенсію по інвалідності щодо трудової зайнятості мають особи, які народилися до 2 січня 1962 року та не здатні працювати за своєю професією понад шість годин на день;

5) особи з інвалідністю мають право на такі види соціального захисту: а) податкові пільги – зменшення податку на автомобілі, залежно від ступеня інвалідності; б) спеціальний порядок звільнення осіб з інвалідністю, який передбачає отримання згоди Офісу з інтеграції на повідомлення особи з інвалідністю про наступне звільнення; в) на 5 додаткових днів щорічної відпустки; г) право на працевлаштування (встановлена 5 %-ва квота для роботодавців з чисельністю працівників понад 20 осіб); г) особи з інвалідністю з вадами зору та слуху мають право на державну допомогу на догляд, яка призначена для компенсації додаткових витрат, пов'язаних з інвалідністю, залежно від ступеня інвалідності; д) застраховані особи з інвалідністю, а також особи, які здійснюють догляд за ними, мають право на відповідні страхові виплати тощо.

Низку особливостей має соціальний захист у Швеції [24], зокрема:

1) особи з інвалідністю мають право на різні види соціального захисту, у тому числі соціальні послуги від Шведського агентства соціального страхування або від муніципальної влади, допомогу по інвалідності, допомогу батькам дітей з інвалідністю, допомогу на купівлю або переобладнання автомобіля чи іншого транспортного засобу, а також компенсації роботодавцям, у яких працюють особи з інвалідністю;

2) основним нормативно-правовим актом, що регулює відносини соціального захисту осіб з інвалідністю у Швеції, є Кодекс соціального страхування (2010 року) [25, гл. 48–52], а також Акт (1993:387) щодо підтримки та послуг для осіб з певними функціональними розладами [26];

3) право на отримання соціальних послуг з урахуванням специфіки нозології мають особи: з вадами, що перешкоджають навчанню, такі як аутизм або подібні до аутизму стани; зі значною та постійною розумовою інвалідністю внаслідок ушкодження мозку, якого особа зазнала в дорослому віці внаслідок насильства або хвороби; з іншою постійною фізичною чи ментальною інвалідністю, яка є очевидною та не є результатом природного старіння;

4) допомога по інвалідності надається в тому разі, коли особа потребує допомоги: щоденно для задоволення звичайних життєвих потреб; для навчання або роботи; на покриття додаткових витрат, викликаних хворобою чи інвалідністю; допомога по інвалідності надається за умови, що перелічені ознаки тривають понад один рік (допомога надається 19 років, і до досягнення 65-річного віку);

5) роботодавець може отримувати компенсацію у зв'язку із зайнятістю особи з інвалідністю;

6) розмір допомоги особі з інвалідністю на придбання автомобіля залежить від її доходу;

7) розмір пенсії по інвалідності також розраховується з урахуванням ступеня втрати працездатності та переглядається щорічно відповідно до зміни індексу цін [20, с. 308].

Узагальнюючи досвід європейських країн щодо формування державної політики захисту прав осіб з інвалідністю можна виділити такі загальні риси: 1) спрямованість на розвиток інклюзивного суспільства; 2) пріоритет підвищення рівня та якості життя осіб з інвалідністю; 3) адресність соціального захисту; 4) мотивація долучення до ринку праці; 5) доступність видів соціального захисту; 6) єдність загальних принципів правового регулювання системи захисту прав осіб з інвалідністю.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

2.1. Дослідження реалізації державних гарантій щодо забезпечення прав людей з інвалідністю

За офіційними даними Державної служби статистики України [24], станом на 1 січня 2019 р. чисельність осіб з інвалідністю становила 2659,7 тис. або 6,3 % від загальної чисельності населення країни. Тільки з початку 2015 р. кількість людей з інвалідністю зросла на 91,2 тис. осіб, в тому числі дітей – на 10,5 тис. осіб (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Динаміка загальної чисельності людей з інвалідністю в Україні станом на 2001 – 2019 рр., тис. осіб

	2 001	2 006	2 011	2 015	2 017	2 018	2 019
Усього	2 597,5	2 495,2	2 710,0	2 568,5	2 603,3	2 635,6	2 659,7
у тому числі:							
I групи	3 37,7	3 37,7	3 10,5	2 51,8	2 40,6	2 35,4	2 26,3
II групи	1 337,0	1 128,4	1 078,7	9 15,9	9 00,5	8 99,2	8 96,1
III групи	7 68,5	9 06,5	1 155,7	1 249,7	1 306,2	1 341,9	1 375,7
діти з інвалідністю	1 54,3	1 22,6	1 65,1	1 51,1	1 56,1	1 59,0	1 61,6

Джерело: [24]

Причинами інвалідності є загальне захворювання, інвалідність з дитинства, нещасний випадок на виробництві (трудова каліцтво чи інше ушкодження здоров'я), професійне захворювання, поранення, контузії, каліцтва, захворювання тощо.

Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю на 2020 рік представлена у додатку Б.

Статистика людей з інвалідністю, змушених залишити свої домівки, навчання та роботу, фактично самотужки долаючи перешкоди серед чужих

людей, також є вражаючою В Україні станом на 2016 рік налічується 72356 внутрішньо переміщених осіб з числа людей з інвалідністю (4,07 % у загальній структурі ВПО). Найбільша кількість ВПО з інвалідністю у Донецькій (28590 осіб), Харківській (9077 осіб), Луганській (7496 осіб), Запорізькій (6658 осіб) областях, місті Києві (4537 осіб) та Дніпропетровській (3229 осіб) області.

На жаль, статистика щодо чисельності ВПО з інвалідністю у розрізі груп та підгруп інвалідності жодним органом влади не ведеться. Окрім того, окремо не облікуються діти з інвалідністю [25].

Водночас, слід зазначити, що ці дані не відображають реальної ситуації. Невідповідність статистики викликана відсутністю постійного якісного моніторингу і недосконалістю системи збору даних зі боку державних органів, а також труднощами та небажанням самих людей отримувати статус «інвалід» через бюрократичну систему його оформлення та недобросовісність у роботі медичних комісій. Зокрема, в Україні не існує точної офіційної статистики щодо кількості людей з порушеннями зору та слуху. За неофіційними даними, в Україні проживають біля 300 тис. інвалідів з вадами зору, з яких близько 40 тис. сліпих та більше 100 тис. людей з вадами слуху [26].

Зайнятість. Чисельність працюючих людей з інвалідністю станом на 01.01.2017 року в Україні складала 666,8 тис. осіб, у тому числі 533,4 тис. працездатного віку, тоді як кількість працевлаштованих на початок 2016 складала 652,9 тис. осіб. Цей показник є меншим у порівнянні із 2015 роком – 742 591 працюючих . У той же час стандарти Міжнародної організації праці вимагають, щоб була працевлаштована хоча б половина із загальної чисельності осіб із інвалідністю, які проживають в країні [27]. Найбільший відсоток працевлаштованих осіб з інвалідністю (приблизно 20%) припадає на вікову групу 30-40 років (тобто в найпрацездатнішому віці). Однак, їхня частка у 2,5 рази менша, ніж працевлаштованих людей без інвалідності. Найбільший відрив (у 4 рази) відбувається у віці до 30 років, а найменший – у пенсійному віці (у 2 рази).

Доступність. Через наявність проблем зі здоров'ям особи з інвалідністю

потребують вжиття з боку державних та громадських інституцій спеціальних заходів, спрямованих на забезпечення їх повноцінної участі в житті соціуму на рівні з іншими.

Так, для людей з вадами слуху та зору залишається актуальною проблема доступності транспортної, вуличної та соціальної інфраструктури. Адже важливою умовою повноцінної інтеграції людей з інвалідністю до суспільного життя виступає забезпечення для них доступності всіх видів транспорту та транспортної інфраструктури. Поняття «доступний транспорт» розглядається як доступність самих транспортних засобів та їх облаштованість відповідно до діючих стандартів та потреб людей з інвалідністю. До «вуличної і соціальної інфраструктури» належать місця для паркування, входи до терміналів, ліфти і ескалатори, телефонні кабінки, заклади торгівлі та харчування на території вокзалів, парки відпочинку, заклади культури, тротуари, пішохідні та підземні переходи. Під час будівництва нових, проведенні реконструкції та капітального ремонту існуючих об'єктів транспортно-дорожньої, вуличної та соціальної інфраструктури повинні враховуватися нові вимоги будівельних норм і стандартів з урахуванням потреб осіб з обмеженими фізичними можливостями [26].

Певні покращення щодо доступності для людей з інвалідністю залізничного, автомобільного, пасажирського автомобільного транспорту, обладнання тротуарів та підземних і пішохідних переходів, особливо у великих містах, в останній час спостерігаються. Проте в цій площині існує ще низка проблем, що потребують вирішення, що обумовлено великою кількістю виконавців (понад 20) та низькими темпами втілення «Національного плану дій з реалізації Конвенції про права інвалідів» на період до 2020 р.[28].

Проте серед вже реалізованих проектів є аеропорт «Бориспіль» (термінал Д), музей Т. Шевченка в м. Києві. «Platinum» банк та «Ощадбанк» намагаються робити свої відділення доступними для всіх, що є прикладом для інших комерційних установ [29].

31 грудня 2014 р. завершилася дворічна Програма «Сприяння інтеграційній політиці та послугам для людей з інвалідністю в Україні», запроваджена спільно з ПРООН, ЮНІСЕФ, ВООЗ та МОП (бюджет — 365 600 дол. США)[30]. Її мета - сприяння застосуванню стандартів доступності та універсального дизайну як таких, що забезпечать залучення і участь людей з інвалідністю, а саме сприяння подоланню існуючих бар'єрів, що заважають або обмежують рівний доступ до послуг і об'єктів, призначених для широкої громадськості. Цей міжнародний проект покликаний сприяти виконанню статей Конвенції про права інвалідів.

Актуальною залишається проблема інформаційної доступності. Стаття 19 Конвенції прав інвалідів зобов'язує державу-учасника сприяти у веденні самостійного способу життя людям з інвалідністю. Не дивлячись на те, що Україна ратифікувала вищезазначену Конвенцію, спостерігається систематичне порушення прав людей з інвалідністю на доступність інформації, що порушує їхнє право на самостійний спосіб життя.

Серед головних порушень є відсутність дублювання шрифтом Брайля у громадських місцях, засобах масової інформації візуальної інформації, звукової інформації тощо. Зокрема, в усіх об'єктах громадського призначення має бути візуальна інформація про розташування пристосованих для людей з інвалідністю місць та послуг. Інформація має бути представлена відповідними піктограмами та символами, що застосовуються у міжнародній практиці. Попереджувальну інформацію про наближення до перешкод для людей з інвалідністю з вадами зору слід забезпечувати зміною кольору і фактури поверхні поля [26].

Освіта. Існують проблеми у сфері розбудови та розвитку інклюзивного освітнього середовища. У ст. 53 Конституції закріплене право кожного на освіту. Гарантії права на освіту для усіх без виключення громадян України, у тому числі людей з інвалідністю, закріплені також у таких базових документах з питань освіти. Упродовж останніх років впроваджуються важливі кроки щодо реалізації в державі інклюзивної освіти, де кожна дитина з інвалідністю має

змогу разом з іншими дітьми відвідувати дитячий садок, школу, нарівні із іншими здобувати якісну середню та вищу освіту. Так у ЗУ «Про освіту» № 3491 від 19.11.2015 р. наявні визначення «інклюзивне навчання», «розумне пристосування» та «універсальний дизайн», а інвалідність включено до переліку захищених ознак, за якими гарантується рівний доступ до освіти. В статті 19 даного Закону містяться вимоги щодо доступності будівель навчальних закладів, також враховано питання підвезення дітей з сільської місцевості до закладів навчання доступним транспортом [26].

У 2018 р. набув чинності закон № 2541-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг», який врегульовує низку питань щодо доступу дітей з особливими потребами до освіти у дитсадках, школах, позашкільних закладах та закладах професійної або професійно-технічної освіти.

Однак ще залишаються перешкоди, пов'язані з організацією навчального процесу для дітей та молоді з обмеженими можливостями. На жаль, особи з інвалідністю, починаючи з дитячого віку, часто не можуть через різні причини повною мірою і нарівні з однолітками реалізувати гарантоване право на освіту, що є бар'єром на шляху їхньої інтеграції в соціальне середовище.

Забезпечення виборчих прав. Відповідно до даних Державної служби статистики станом на 1 січня 2019 року в Україні обліковано 2 659 679 людей з інвалідністю. З них – близько 2,5 млн осіб з інвалідністю є громадянами та громадянками, які досягли 18 річного віку та, відповідно, можуть бути суб'єктами виборчого процесу, реалізувати своє активне і пасивне виборче право. Тобто мати можливість обирати (президента, парламент, місцеву владу) та бути обраними.

Відповідно до положень Конвенції про права осіб з інвалідністю, державою було взято зобов'язання вжити належних заходів щодо гарантування особам з інвалідністю участі в політичному та суспільному житті, зокрема шляхом забезпечення того, щоб процедури, приміщення та матеріали для голосування були підходящими, доступними та легкими для розуміння й

використання. На виконання даної Конвенції Урядом України було затверджено Державну цільову програму «Національний план дій з реалізації Конвенції про права осіб з інвалідністю» на період до 2020 року, а також здійснюється систематичне звітування у форматі доповідей перед Комітетом ООН з прав людей з інвалідністю, що сприяє забезпеченню участі осіб з інвалідністю в політичному житті [31].

Виборчим Кодексом України (ВКУ) від 19.12.2019 року було визначено вимоги щодо процедур, приміщень та матеріалів для забезпечення безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до реалізації виборчих прав. Проте, ВКУ не містить процедурних особливостей щодо людей з інвалідністю та маломобільних груп населення на всіх етапах виборчого процесу, що сприяло б залученості до політичної участі, навчання учасників процесу. Наразі існують наступні перешкоди у реалізації виборчих прав осіб з інвалідністю:

- відсутні альтернативні способи голосування;
- приміщення дільничної виборчої комісії та приміщення для голосування не відповідають вимогам ВКУ та встановленим вимогам щодо санітарних і технічних норм, державним будівельним нормам щодо безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю;
- відсутність матеріалів та інформаційних плакатів партій та кандидатів із застосуванням розумного пристосування та безперешкодність доступу користувачів із порушеннями зору та слуху до офіційного сайту ЦВК;
- нестача, або повна відсутність адаптованих матеріалів передвиборчої агітації з використанням електронних (аудіовізуальних) засобів масової інформації (шляхом титрування та/або перекладу на українську жестову мову) з метою забезпечення їх доступності для осіб з порушеннями зору та слуху.

Реабілітація, охорона здоров'я. На сьогодні діти та дорослі з інвалідністю можуть бути забезпечені реабілітаційними послугами відповідно до Порядку надання окремим категоріям осіб послуг із комплексної реабілітації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від

31.01.2007 № 80. Даний Порядок визначає механізм надання особам з інвалідністю та/або дітям з інвалідністю, та/або дітям віком до трьох років, які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності (з метою попередження інвалідності), послуг із комплексної реабілітації (абілітації) в реабілітаційних установах комунальної та державної форми власності.

Згідно із статтею 11 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених нормативно-правових актами, зокрема, вживають заходів щодо розширення мережі реабілітаційних установ [32].

Статтею 14 Закону визначено, що потреба в державних реабілітаційних установах визначається відповідно до соціально-економічних і демографічних потреб України та її регіонів центральними органами виконавчої влади в межах своїх повноважень. Рішення про їх створення приймаються Кабінетом Міністрів України, міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади. Потребу в комунальних реабілітаційних установах визначають місцеві органи виконавчої влади. Рішення про їх створення приймаються органами місцевого самоврядування.

Відповідно до частини другої статті 17 Закону реабілітаційні установи здійснюють комплексну реабілітацію осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю шляхом реалізації, зокрема, медичних, фізичних, психологічних, педагогічних, професійних та інших заходів відновлювального характеру, спрямованих на попередження прогресування патологічного процесу, усунення чи максимально можливу компенсацію обмежень життєдіяльності, відновлення здоров'я та трудових навичок осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, корекцію психічних процесів, здобуття ними освіти, їх трудову зайнятість незалежно від категорії і причин інвалідності.

Станом на 01.01.2019 у сфері управління Мінсоцполітики та органів соціального захисту населення налічувалось 152 реабілітаційні установи для осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, у тому числі 8 з них безпосередньо

підпорядковані Міністерству. За минулий рік у таких установах проходили реабілітацію понад 19,0 тис. осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, зокрема у державних реабілітаційних установах – 3,8 тис. осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю [33, 34].

На жаль, цифри, що наводяться в офіційних звітах не відображають реальної потреби у реабілітаційних послугах, а також не відстежується якість та ефективність таких послуг. Не дивлячись на те, що в Україні створена розгалужена мережа реабілітаційних установ різних форм власності та відомчої належності, не дає змоги повною мірою забезпечити їх належними реабілітаційними послугами. Так, занепокоєння експертів ВООЗ викликає недоступність реабілітаційних послуг для людей з інвалідністю у сільській місцевості: установи розташовані по країні нерівномірно: в одній області спостерігаємо функціонування декількох реабілітаційних закладів різного підпорядкування, в іншій вони відсутні взагалі.

У результаті проведених досліджень з'ясовано, що в Україні у сфері забезпечення прав та соціального захисту осіб з інвалідністю та дітей-інвалідів існує багато невирішених проблем:

- недостатнє забезпечення пенсійних і соціальних виплат людям з інвалідністю розмірах, які б гарантували їм гідний рівень життя;
- рівень зайнятості та можливості трудової діяльності без дискримінації у процесі працевлаштування та подальшої роботи на ринку праці осіб з інвалідністю є низькою;
- недостатня можливість отримання якісної освіти в рамках інтегрованих форм навчання;
- недостатність створення доступного середовища для вільного пересування осіб з інвалідністю та дітей-інвалідів і безперешкодної комунікації;
- недостатність створення умов для забезпечення виборчих прав людей з інвалідністю;
- недостатні можливості безперешкодного отримання реабілітаційних послуг за місцем проживання.

2.2. Механізми реалізації державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю

Враховуючи те, що Україна тільки вибудовує механізми щодо формування та розвитку сучасної політики соціального захисту осіб з інвалідністю, у суспільстві лише формуються основи інклюзивності, поваги до прав людей з інвалідністю, його організаційно-правові форми та види. Сьогодні найбільш відчутними у реалізації державної політики соціального захисту осіб з інвалідністю є застосування адміністративного, економічного та соціально-психологічного механізмів державного управління.

Розглянемо більш детально комплекс заходів та інструментів механізмів реалізації державної політики забезпечення прав людей з інвалідністю.

Відповідно до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» [35] уряд забезпечує проведення державної соціальної політики, вживає заходів щодо підвищення реальних доходів населення та забезпечує соціальний захист громадян; забезпечує розробку та виконання державних програм соціальної допомоги, вживає заходів щодо зміцнення матеріально-технічної бази закладів соціального захисту інвалідів, пенсіонерів та інших непрацездатних і малозабезпечених верств населення.

Серед центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ) України повноваженнями в сфері соціальної та гуманітарної політики держави, в тому числі, щодо соціального захисту осіб з інвалідністю, а також певними повноваженнями, що мають значення для вирішення питань в сфері соціального захисту наділені: Міністерство соціальної політики, Міністерство освіти і науки, Міністерство охорони здоров'я, Міністерство молоді та спорту, Міністерство культури та інформаційної політики, Міністерство фінансів, Міністерство юстиції, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство інфраструктури, Служба безпеки України.

Повноваження щодо формування і забезпечення реалізації державної політики в сфері соціального захисту населення, в тому числі осіб з

інвалідністю, покладені на Міністерство соціальної політики. Міністерство соціальної політики є центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю. Метою такої політики є забезпечення дотримання прав та свобод, гарантованих особам з інвалідністю законодавством України та міжнародно-правовими актами. Мінсоцполітики проводить роботу щодо створення суспільного середовища рівних можливостей для осіб з інвалідністю та інтеграції їх у суспільне життя [33].

2 грудня 2019 року, Міністерство соціальної політики України спільно з Радою Європи вперше організувало Форум до Міжнародного дня людей з інвалідністю “Відкритий простір” [36]. Форум об’єднав понад 200 учасників, зокрема, людей з інвалідністю, з вадами зору та слуху, та два десятки спікерів, серед яких - міжнародні експерти Ради Європи, представники профільних міністерств, громадських організацій та наукових установ.

Форум презентував плани Уряду щодо розширення соціальних послуг для людей з інвалідністю в громадах, ініціативи щодо створення рівних ринкових умов праці за підтримки бізнес асоціацій, удосконалення державних будівельних норм для планування просторового розвитку сіл та міст з урахуванням потреб людей з інвалідністю, тощо.

Отже, зараз уряд працює над чотирма основними напрямками, щоб люди з інвалідністю були повноцінними членами суспільства [36] :

1. “Доступність та соціальні послуги” – у рамках цього напрямку ведуться переговори з бізнес асоціаціями з метою забезпечення обладнаних робочих місць та ринкових зарплат для осіб з інвалідністю. Разом з проектом Трастового фонду НАТО міністерство готує кадри, яких поки немає в Україні - з ерготерапії, сучасного протезування. Також розширюється перелік соціальних послуг та їхню доступність у громадах. На пілотний проект денного догляду за особами з інвалідністю, який, зокрема, включає соціальне таксі для всіх, 100+ перекладачів жестової мови та реабілітацію за принципом «гроші ходять за дитиною», міністерство виділило близько 100 млн грн. Цей проект дасть

можливість родичам осіб з інвалідністю працювати, без необхідності бути постійно вдома.

2. “Працевлаштування та соціальне підприємництво” - це забезпечення реабілітаційним обладнанням усіх, хто цього потребує.

3. “Освіта, культура та спорт” - забезпечення навчальними матеріалами, технічними засобами навчання дітей з інвалідністю, що навчаються в загальноосвітніх школах за інклюзивною формою навчання.

4. “Охорона здоров’я та реабілітація” - здійснення комплексу реабілітаційних заходів, спрямованих на створення умов для всебічного розвитку людей з інвалідністю, засвоєння ними знань, умінь, навичок, досягнення і збереження їхньої максимальної незалежності, формування та розвиток фізичних, розумових, соціальних здібностей, з метою максимальної реалізації особистого потенціалу.

З метою сприяння координації діяльності міністерств та інших ЦОВВ при Кабінеті Міністрів України у 2016 році створено Раду у справах осіб з інвалідністю, яку очолює Міністр соціальної політики України. Основними завданнями Ради є: 1) координація дій органів виконавчої влади у вирішенні правових, економічних та соціальних питань осіб з інвалідністю; підготовка пропозицій щодо формування і реалізації державної політики в сфері соціального захисту осіб з інвалідністю, вдосконалення нормативно-правової бази в цій сфері; 2) визначення шляхів, механізмів та способів вирішення проблемних питань, що виникають при реалізації державної політики в сфері соціального захисту осіб з інвалідністю [37].

З метою фінансування державних соціальних програм, для підтримки і захисту людей з особливими потребами відповідною постановою КМУ від 18.07.91 № 92 було створено Фонд України соціального захисту інвалідів.

Сьогодні Фонд соціального захисту інвалідів реорганізовано у державну установу, а його діяльність спрямовується, координується та контролюється Міністерством соціальної політики України. Фонд у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України і постановами

Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами з питань соціального захисту осіб з інвалідністю та Положенням про Фонд. Основними завданнями Фонду є [37] : 1) фінансове забезпечення заходів щодо соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні; 2) забезпечення в межах своїх повноважень реалізації заходів щодо зайнятості та працевлаштування осіб з інвалідністю, зокрема створення робочих місць.

З метою забезпечення дотримання прав та законних інтересів осіб з інвалідністю постановою КМУ від 17 квітня 2013 р. № 273 запроваджено інститут Урядового уповноваженого з прав інвалідів та визначено завдання, які на нього покладаються, зокрема, щодо: 1) підготовки пропозицій щодо забезпечення додержання прав і законних інтересів інвалідів; 2) вжиття у межах своїх повноважень заходів до усунення порушень прав і законних інтересів інвалідів та запобігання їх повторному вчиненню; 3) сприяння виконанню Україною міжнародних зобов'язань щодо додержання в Україні прав і законних інтересів інвалідів; 4) забезпечення інформування громадськості про права інвалідів.

Центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування за участю громадських організацій осіб з інвалідністю, у межах своїх повноважень здійснюють розроблення та координацію довгострокових і короткострокових програм з реалізації державної політики щодо осіб з інвалідністю та контролюють їх виконання, сприяють розвитку міжнародного співробітництва з питань, що стосуються осіб з інвалідністю [1].

До того ж, центральні органи виконавчої влади у межах своїх повноважень з урахуванням думки громадських організацій осіб з інвалідністю можуть звертатися до Кабінету Міністрів України з пропозиціями щодо вдосконалення законодавства з проблем інвалідності, сприяють розвитку співробітництва державних і громадських організацій з іноземними країнами з питань соціальної захищеності осіб з інвалідністю.

Щодо фінансового забезпечення заходів соціальної захищеності осіб з

інвалідністю і дітей з інвалідністю, то воно здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, в тому числі Фонду соціального захисту інвалідів, місцевих бюджетів, а також органами місцевого самоврядування за місцевими програмами соціального захисту окремих категорій населення за рахунок коштів місцевих бюджетів, що забезпечує формування державної соціальної політики, з урахуванням пропозицій всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю [1].

2.3. Напрями взаємодії держави та громадських організацій людей з інвалідністю в Україні

З метою забезпечення рівних прав і можливостей осіб з інвалідністю та їх соціального захисту, в нашій державі створюються громадські організації осіб з інвалідністю. Основними завданнями таких громадських організацій і їх спілок є: виявлення, усунення перепон і бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню прав і задоволенню потреб таких осіб, у тому числі стосовно доступу їх нарівні з іншими громадянами до об'єктів фізичного оточення, транспорту, інформації та зв'язку, а також з урахуванням індивідуальних можливостей, здібностей та інтересів - до освіти, праці, культури, фізичної культури і спорту, надання соціальних послуг; залучення осіб з інвалідністю до суспільної діяльності; здійснення громадського контролю за дотриманням прав осіб з інвалідністю, представництва їхніх інтересів та усунення будь-яких проявів дискримінації стосовно осіб з інвалідністю.

Громадські об'єднання являються проміжною ланкою між державою та громадянином, який потребує допомоги від держави та від суспільства, тому саме вони призвані відстоювати інтереси людини, лобіювати в повному обсязі важливі позиції соціальних груп, якими вони опікуються. Залучення громадських об'єднань інвалідів до реалізації державної політики для посилення соціального захисту інвалідів через можливість надання їм фінансової підтримки, відповідає вимогам сучасної розвиненої демократії,

дозволяє державі визначати громадські організації як партнерів у реалізації завдань для суспільного розвитку [7].

Розглянемо необхідність та надзвичайну важливість співпраці органів влади та громадських організацій людей з інвалідністю у процесі прийняття рішень на прикладі Всеукраїнського Громадського Об'єднання Національної Асамблеї людей з інвалідністю (НАІУ) [40].

Діяльність НАІУ зробила величезний внесок у розвиток громадського руху людей з недієздатністю в країні та у вирішення проблем цієї цільової групи. Об'єднання співпрацює з Президентом України; Верховною Радою України; Кабінетом Міністрів України; приватними та державними структурами; міжнародними інститутами; релігійними та громадськими організаціями, засобами масової інформації. Взаємодіє з Дитячим Фондом ООН (ЮНІСЕФ), ПРООН, ВООЗ, УВКБ ООН, Струкурою ООН жінки у партнерстві з ПРООН, МОП, іноземними дипломатичними представництвами в Україні, Агенцією міжнародного розвитку США (USAID), Міжнародною організацією SOFT Tulip, Фондом «Східна Європа», Міжнародною фундацією виборчих систем (IFES), Трастовим фондом НАТО з медичної реабілітації в Україні, Міжнародною неурядовою організацією HealthProm, Міжнародною неурядовою організацією Save The Children International і інші. НАІУ має спеціальний консультативний статус при Економічній та соціальній раді комітету ООН (ЕКОСОР), є партнером УВКБ ООН, членом DPI (Міжнародного Альянсу людей з інвалідністю), Міжнародної організації реабілітації (RI), SOFT Tulip (Міжнародної мережевої організації надавачів послуг).

Громадська спілка «Всеукраїнське громадське об'єднання «Національна Асамблея людей з інвалідністю України» створена в 2001 році з метою захисту прав осіб з інвалідністю, включення їх в життя суспільства, участі в формуванні та реалізації державної політики у сфері інвалідності. Сьогодні НАІУ об'єднує близько 100 громадських організацій у всіх областях країни, що займаються питаннями осіб з інвалідністю різних нозологій у різних сферах життєдіяльності та мають спільну мету – дотримання прав людей з

недієздатністю. Напрями діяльності НАІУ згруповані в таблиці 2.2 [41].

Таблиця 2.2

Напрями діяльності Національної Асамблеї людей з інвалідністю України
на 2018-2022 роки

№	Напрямок роботи	Організація та зміст діяльності
1.	Моніторинг та оцінка виконання Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, діючого законодавства, державних програм, відносно забезпечення та дотримання прав осіб з недієздатністю та міжнародних угод з прав людини.	Підготовка звітів, аналітична діяльність у сфері прав людей з інвалідністю; підтримка забезпечення участі людей з недієздатністю та організацій в процесі прийняття рішення, що їх стосується на всіх рівнях.
2.	Проведення компаній по відстоюванню прав осіб з інвалідністю на вільне волевиявлення та участь у суспільному і політичному житті.	Організація семінарів, тренінгів, інших заходів з метою підвищення професійного рівня діяльності громадських організацій людей з інвалідністю; співпраця та партнерство з органами державної влади, засобами масової інформації, бізнесом з метою врахування в усіх стратегіях і програмах прав людей з інвалідністю; представлення інтересів людей з інвалідністю в профільних Комітетах Верховної Ради України, Раді у справах осіб з інвалідністю при Кабінеті Міністрів України, Консультативній раді з питань захисту прав людей з інвалідністю при Уповноваженому Президента України з прав людей з інвалідністю, робочих групах, що створені в міністерствах, відомствах, місцевих органах влади для впливу на процес прийняття рішень; представлення та захист прав людей з інвалідністю в різних урядових та неурядових інституціях.
3.	Підтримка забезпечення участі людей з інвалідністю та організацій в процесі прийняття рішення, що їх стосується на всіх рівнях.	Сприяння формуванню політики з урахуванням соціально-правової моделі інвалідності, попередження та захист від різних форм дискримінації
4.	Сприяння забезпеченню для маломобільних груп населення доступу на рівні з іншими до транспорту, послуг, фізичного оточення, інформаційно-комунікаційних систем та технологій;	Участь у роботі комітетів доступності та активізація їх діяльності; сприяння вдосконаленню чинного законодавства та існуючих стандартів; проведення семінарів та тренінгів для фахівців, представників державних структур та громадських організацій з питань доступності та універсального дизайну, супроводу пасажирів з інвалідністю; моніторинг та оцінка ситуації, лобіювання включення до бюджетів всіх рівнів витрат на розвиток доступності в регіоні; проведення аудитів доступності; громадський контроль за дотриманням чинного законодавства
5.	Сприяння формуванню якісної системи соціального захисту осіб з інвалідністю й гідних умов життя для цієї групи громадян.	Інформування людей з інвалідністю про можливі типи соціальної допомоги, самостійного проживання та де інституалізації

Продовження таблиці 2.2

6.	Сприяння зміні існуючих стереотипів по відношенню до людей з інвалідністю.	Проведення семінарів для різних цільових груп, (включаючи дітей та молодь), рекламних соціальних компаній. Співпраця з засобами масової інформації щодо залучення фахівців з інвалідністю в медійні процеси, формування позитивного образу людей з інвалідністю, використання відповідної термінології. Проведення просвітницької роботи серед людей з інвалідністю (дітей, молоді) щодо їх прав та обов'язків.
7.	Сприяння залученню людей з інвалідністю до культурних та освітніх заходів, художньої творчості.	Організація виставок, фестивалів, майстерень, творчих вечорів. Участь людей з інвалідністю в заняттях фізкультурою, спортом і долучення до туризму. Сприяння розвитку «туристичних послуг для всіх». Сприяння забезпеченню доступності театрів, бібліотек, музеїв тощо.
8.	Забезпечення прав людей з недієздатністю, в т.ч внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю, цивільних постраждалих в зоні АТО та учасників АТО.	Реалізація програми «Рятуємо разом» і різних програм гуманітарної допомоги. Моніторинг ситуації відносно виконання ст. 11 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, підготовка законодавчих ініціатив, співробітництво з інтернаціональними та національними інституціями відносно формування політики захисту та безпеки осіб з інвалідністю в ситуаціях ризику, збройних конфліктів, надзвичайних гуманітарних ситуаціях.
9.	Сприяння формуванню інклюзивної політики в сфері охорони здоров'я, забезпечення доступності до якісних медичних послуг осіб з інвалідністю, в тому числі в питаннях репродуктивного здоров'я; врахування потреб людей з інвалідністю на реабілітацію та абілітацію при проведенні медичної реформи.	Здійснення перевірок надання послуг особам з інвалідністю в закладах охорони здоров'я, проведення тренінгів і семінарів для різних цільових груп; участь у політичній стороні, побудуванню і визначенню стратегій в сфері охорони здоров'я, проведення заходів для осіб з непрацездатністю відносно їх прав на надання якісних медичних послуг, проведення необхідних спортивних, реабілітаційних, екологічних таборів і таке інше. Побудова системи раннього втручання, шляхом здійснення міждисциплінарної сімейно-центрованої державної допомоги дітям з порушеннями розвитку та їх сім'ям, спрямованої на нормалізацію життя родини.
10.	Сприяти забезпеченню реалізації права на освіту осіб з інвалідністю шляхом підтримки впровадження інклюзивного навчання на всіх рівнях освіти.	Участь в роботі профільних Комітетів Верховної Ради України, робочих групах при міністерствах та відомствах на національному та регіональному рівнях з питань освіти; участь в розробці законодавчо-нормативних документів у сфері освіти; проведення навчальних семінарів та тренінгів для різних цільових груп, просвітницьких заходів та кампаній по відстоюванню прав осіб з інвалідністю на освіту, формування громадської думки. Просвітницька робота з батьками, у яких є діти з інвалідністю та батьками дітей без інвалідності, з метою зміни ставлення та стереотипів стосовно осіб з інвалідністю.
11.	Проектна діяльність: розробка, моніторинг та реалізація міжнародних, всеукраїнських і регіональних проектів, спрямованих на забезпечення виконання прав осіб з інвалідністю. Цільова аудиторія: Особи з інвалідністю різних нозологій та вікових груп, їх сім'ї; громадські об'єднання осіб з інвалідністю;	1. Всеукраїнський проект «Права жінок з інвалідністю: дія у розвитку» (Термін реалізації: вересень-грудень 2020) метою якого є сприяння забезпеченню прав жінок з інвалідністю шляхом посилення спроможності громадських організацій жінок/осіб з інвалідністю, лідерок з інвалідністю, подолання стереотипів та впровадження питань інвалідності в політику гендерної рівності. 2. Всеукраїнський проект « Нічого для нас без нас» (Термін реалізації: вересень-грудень 2020) метою якого є забезпечення врахування питань інвалідності у формуванні та реалізації державної політики шляхом активного залучення осіб з інвалідністю та їх громадських об'єднань до процесів ухвалення рішень стосовно стратегій і програм, що їх стосуються.

Продовження таблиці 2.2

правозахисні, професійні об'єднання, що працюють в інтересах осіб з інвалідністю; органи центральної та місцевої державної влади, органи місцевого самоврядування; організації/ установи/ заклади, що надають послуги особам з інвалідністю та їх сім'ям у різних сферах життєдіяльності; наукові установи; депутати різного рівня.	3. Всеукраїнський проект «Підвищення громадянської активності людей з інвалідністю під час місцевих виборів 2020 р.»(Термін реалізації: вересень-грудень 2020) метою якого є сприяти створенню можливостей особам з інвалідністю під час місцевих виборів 2020 р. продемонструвати свою громадянську позицію на рівні з іншими громадянами шляхом реалізації своїх виборчих прав. 4. Всеукраїнський проект «Голос жінок і лідерство – Україна» впроваджується у співпраці з Міжнародним фондом «Відродження» та громадською організацією «Ла-Страда Україна» (Багаторічний, початок – квітень 2020) метою якого є посилення спроможності громадських організацій жінок з інвалідністю, консолідацію жіночих організацій, проведення адвокаційних кампаній щодо захисту прав жінок та дівчат з інвалідністю. 5. НАІУ та міжнародна неурядова організація «Save the Children» розпочали співпрацю в проєкті "Інклюзивні послуги для всіх: посилення доступу до освіти та інших послуг для дітей з інвалідністю на сході України" за підтримки RadioAid (Швеція). Проєкт буде тривати до квітня 2021 року та буде спрямований на те, щоб діти з інвалідністю в Северодонецьку та Краматорську мали можливість навчатися в інклюзивних навчальних закладах.
--	--

Джерело: [41, 42]

Спираючись на приведену інформацію, можемо констатувати, що діяльність НАІУ в 2018 - 2022 роках спрямована на захист прав та інтересів осіб з інвалідністю, реалізації Конвенції ООН про права осіб з недієздатністю, включення аспектів інвалідності до розробки, реалізації та оцінки політики, формування позитивного ставлення до людей з інвалідністю в Україні.

Отже, становлення і зміцнення демократичної держави залежить від формування сучасного громадянського суспільства, у якому загальними зусиллями можливо максимально наблизити життя осіб з обмеженими можливостями до нормального, на рівні з іншими. Вирішення зазначеного є можливим лише за умови активної співпраці органів влади з громадськими організаціями та формування змін існуючих стереотипів по відношенню до людей з інвалідністю, попередження та захист від різних форм дискримінації.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

3.1. Удосконалення системи забезпечення прав осіб з інвалідністю на основі концепції «мейнстрімінгу інвалідності»

Не зважаючи на великі досягнення нашої держави щодо соціального забезпечення та забезпечення прав осіб з інвалідністю, все ще залишається багато не вирішених проблем у даній сфері.

На превеликий жаль в Україні все ще діють такі основні бар'єри на шляху до створення необхідних та належних умов життєдіяльності для людей з інвалідністю (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Бар'єри до повноцінної участі людей з інвалідністю у житті суспільства

Бар'єр/перешкода	Характеристика перешкод
Неадекватні політичні заходи і стандарти	Їх ще кваліфікують як «інституційні» (стратегічні). Сутність їх в тому, що підчас формування державної політики і прийняття стратегічних рішень щодо зменшення негативних впливів інвалідності на життя людини, не завжди враховуються потреби осіб з інвалідністю та не виконуються вже визначені заходи та схвалені стандарти.
Недостатнє фінансування (фінансові бар'єри).	Розуміння переваг для економіки та суспільства від трудового внеску людей з інвалідністю не стало одним із ключових принципів формування місцевих та національного бюджетів. Кошти, що виділяються на здійснення політики, заходів та планів, часто недостатні або використовуються нераціонально.
Ментальні бар'єри	Даний вид перешкод є найбільш поширеним соціальним явищем. Вони полягають у специфічному ставленні людей до осіб з інвалідністю, нерозумінні їх проблем і, тим самим, обумовлюють нагальну необхідність їх усунення.
Відсутність доступності (Фізичні бар'єри)	Є другим за обсягом негативним явищем у світлі обговорюваного питання. Мається на увазі недостатня архітектурна та транспортна доступність, що є головною перешкодою у доступі людей з інвалідністю до освіти, праці, культури, спорту, інформації, туризму тощо. Люди з інвалідністю, які мають професійну підготовку та відповідний досвід роботи, повинні активно залучатися до розробки та вдосконалення стандартів доступності та впровадження концепції універсального дизайну. Ліквідація фізичних бар'єрів допоможе створити інклюзивне суспільство

Продовження таблиці 3.1

Нестача послуг	Люди з інвалідністю особливо вразливі до дефіциту таких послуг, як медико-санітарне обслуговування, реабілітація, підтримка і допомога.
Недосконала організація надання послуг	Слабка координація організації послуг, недостатнє кадрове забезпечення та низький рівень професійної підготовки персоналу негативно позначаються на якості, доступності та адекватності послуг.
Інформаційні бар'єри	В більшості випадків стосуються осіб з вадами зору (відсутність дублювання звуковою інформацією візуальних даних), слуху (відсутність дублювання візуальною інформацією звукових даних), розумовою відсталістю та психічними розладами (відсутність подання інформації спрощеною мовою).
Відсутність об'єктивних даних і досвіду	Нестача достовірних даних про проблеми інвалідності і досвіду здійснення ефективних програм перешкоджає розумінню проблем інвалідності і визначенню практичних дій щодо їх подолання. Використовуючи достовірну статистику та результати досліджень участі людей з інвалідністю у соціальному і політичному житті та збираючи їхні пропозиції, можна впевнено генерувати ідеї для втілення змін.

Розроблено автором на основі опрацювання [43; 44, с 15-16].

За даними громадських організацій людей з інвалідністю, сьогодні залишаються основні бар'єри, що заважають реалізації їх прав у повній мірі: недосконалість законодавства та його декларативність, відсутність розуміння міжнародних підходів до питань інвалідності; негативне ставлення суспільства та існування стереотипів; недоступність до якісних послуг і проблеми з їх наданням; відсутність безперешкодного середовища та транспорту; неадекватність інформації та комунікації; відсутність консультування та включення у суспільне життя; відсутність статистики, тощо [39].

Вирішенню цих проблем приділяється значна увага, однак, міжвідомчість цих питань, відсутність достатнього обсягу коштів і відомостей про найкращі практики вирішення проблем, які є у людей з інвалідністю, не дозволяє врегулювати всі наявні питання швидко та надати відповідній роботі бажаних темпів.

Визнання наявності бар'єрів, які доводиться долати людям з інвалідністю, та важливості їх подолання спонукало осіб, котрі займаються формуванням політики, розробити концепцію «мейнстрімінгу інвалідності» – системи залучення проблем інвалідності на міжнародному та національному рівнях до політик, програм та інших заходів з метою просування рівності осіб з

інвалідністю. Ця концепція віддзеркалює вимогу людей з інвалідністю: «усе, що нас стосується, повинно робитися за нашою участю».

Мейнстрімінг інвалідності – це одночасно політика, стратегія, метод досягнення соціальної інтеграції. Він дає змогу реалізувати прагнення до рівності у правах і можливостях людей з інвалідністю як повноправних членів суспільства, які мають брати активну участь в процесах його розвитку. Це ефективний та дієвий спосіб не допустити фактів дискримінації. Концепція мейнстрімінгу інвалідності передбачає оцінку стану дотримання прав людей з інвалідністю на всіх рівнях державних інституцій.

Комітет ООН з прав людей з інвалідністю визначає шість основних напрямків мейнстрімінгу, які повинні стати пріоритетними при розробці національної державної політики щодо забезпечення прав людей з інвалідністю [44, с. 17] : 1) впровадження питань залучення людей з інвалідністю до суспільного життя засвідчує ступінь відповідальності всієї державної системи; 2) залучення є обов'язковою умовою визначення відповідних механізмів звітування та моніторингу, починаючи з початкових етапів; 3) проведення дослідження у різних сферах за участю людей з інвалідністю з метою отримання достовірної інформації щодо існуючих проблем; 4) наявність політичної волі та її практичного втілення з метою забезпечення відповідних ресурсів, включаючи людські та фінансові; 5) обов'язковість участі людей з інвалідністю у процесах прийняття рішень на усіх рівнях; 6) включення не заміщує і не зменшує потреби існування та розробки спеціальних програм для людей з інвалідністю, а також відповідного законодавства.

Протягом останніх двадцяти років наша держава тримає курс на забезпечення реалізації особами з інвалідністю їхніх прав та свобод, ліквідацію будь-яких проявів дискримінації відносно них, зміну існуючих стереотипів щодо осіб цієї категорії та усвідомлення їх повноправними членами суспільства. На сьогодні в Україні пріоритетними напрямками діяльності у цій сфері на поточний та наступні роки повинні стати:

- підвищення рівня поінформованості населення про особливі потреби інвалідів, формування поваги до їх прав, особистості та гідності, популяризації положень Конвенції, зокрема проведення інформаційних кампаній;
- приведення національного законодавства у відповідність з Конвенцією та іншими міжнародними нормативними актами;
- забезпечення доступу інвалідів до об'єктів громадського та цивільного призначення, благоустрою, транспортної інфраструктури, дорожнього сервісу, транспорту, інформації та зв'язку, а також з урахуванням їх індивідуальних можливостей, здібностей та інтересів ;
- забезпечення можливостей реалізації прав на освіту, працю, доступу до культури, туризму, фізичної культури і спорту - посилення відповідальності за порушення прав інвалідів і задоволення не повною мірою їх потреб, бездіяльність у ліквідації перепон і бар'єрів, що перешкоджають таким особам реалізувати свої права;
- надання можливостей брати участь у процесі прийняття рішень, які матимуть наслідки для інвалідів та для суспільства (наприклад, участь у політичному житті тощо);
- забезпечення розвитку міжнародного співробітництва у сфері реалізації прав і задоволення потреб осіб з інвалідністю.

3.2. Удосконалення державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю

Як було визначено у попередньому розділі, сьогодні в Україні склалася така система соціального захисту інвалідів, яка робить акцент на матеріальному забезпеченні цих осіб (пенсії, пільги, разові допомоги). Однак, від такої практики утримування потрібно відмовлятися на користь європейських соціальних стандартів, за якими надаються такі соціальні послуги, що спрямовані на розвиток будь-якого члена суспільства, у т. ч. інваліда як суб'єкта соціально-трудових відносин.

Тобто, сучасна державна політика України щодо соціального захисту осіб з інвалідністю має включати не лише їх матеріальне забезпечення, а й охоплювати соціально-економічні, політико-правові, організаційно-управлінські, науково-мето-дологічні, морально-етичні, інформаційні аспекти, сприяти інтеграції осіб з інвалідністю в економічне та суспільне життя, у тому числі на основі рівного доступу до працевлаштування [45].

Крім того, для забезпечення максимальної ефективності та результативності державної політики щодо осіб з інвалідністю необхідно зробити акцент на встановленні додаткових гарантій стосовно реалізації особами цієї категорії гарантованих законодавством прав за такими напрямками:

1. Універсальний дизайн, розумне пристосування та посилення відповідальності за неврахування потреб інвалідів

Вжити конкретних заходів щодо посилення відповідальності місцевих органів виконавчої влади та територіальних громад за забезпечення доступу осіб з особливими потребами до об'єктів громадського та цивільного призначення, благоустрою, транспортної інфраструктури, дорожнього сервісу, транспорту з урахуванням індивідуальних можливостей, здібностей та інтересів – до освіти, праці, культури, фізичної культури і спорту.

Заходи щодо універсального дизайну, розумного пристосування та посилення відповідальності за неврахування потреб інвалідів повинні включати [46, с.188-190]:

- надання обов'язковості державним стандартам з питань врахування потреб осіб з інвалідністю;
- внесення змін до чинного законодавства у частині заборони прийняття в експлуатацію об'єктів фізичного оточення всіх категорій складності, на яких не виконано заходи щодо доступності для осіб з інвалідністю у повному обсязі згідно з державними будівельними нормами;
- запровадження професійної сертифікації співробітників державних архітектурно-будівельних інспекцій з питань доступності та відповідальності за прийняття об'єктів в експлуатацію з порушення вимог державних

будівельних норм щодо доступності для осіб з інвалідністю;

- запровадження відповідальності за непристосування існуючої забудови відповідно до державних будівельних норм у частині забезпечення доступності для осіб з інвалідністю, визначення контролюючого органу з цього приводу;

- розроблення механізму вилучення сертифіката у: проектувальника за порушення вимог державних будівельних норм у частині забезпечення доступності для осіб з інвалідністю при розробленні містобудівної та проектної документації споруд всіх категорій складності; особи, яка здійснює авторський та технічний нагляд, за порушення вимог державних будівельних норм в частині забезпечення доступності для осіб з інвалідністю;

- запровадження адміністративної відповідальності замовника проекту та проектувальника за передачу та використання проектної документації, розробленої з порушенням вимог нормативних документів у частині забезпечення доступності для осіб з інвалідністю;

- визначення механізмів залучення до співпраці громадських організацій інвалідів в питаннях громадського контролю за створенням безперешкодного середовища для осіб з інвалідністю; активізацію діяльності комітетів доступності всіх рівнів;

- удосконалення виборчого законодавства з урахуванням потреб осіб з інвалідністю;

- запровадження відповідальності за дискримінацію за ознакою інвалідності.

2. Зайнятість та працевлаштування

Залучення громадян з інвалідністю до сфери праці важливе як для них самих, так і для держави, оскільки підвищується життєвий рівень інвалідів, збільшується їх платоспроможність, а також можливість самореалізації. Для підвищення рівня працевлаштування осіб з інвалідністю доцільним вважається введення диференційованої норми працевлаштування осіб з інвалідністю на підприємствах з урахуванням особливостей та сфер їх діяльності. Розробити

механізми стимулювання та мотивації роботодавців до працевлаштування осіб з обмеженими фізичними можливостями. Забезпечити контроль за виконанням чинного законодавства з метою недопущення дискримінації осіб з інвалідністю у сфері працевлаштування. Заходи щодо зайнятості та працевлаштування повинні включати [45- 47]:

- посилення контролю з приводу унеможливлення фіктивного працевлаштування осіб з інвалідністю;
- посилення контролю за виконанням встановленого нормативу робочих місць із працевлаштування осіб з інвалідністю, особливо у державному секторі;
- забезпечення безоплатного доступу Фонду соціального захисту інвалідів до баз даних про роботодавців з метою їх звільнення від звітування про зайнятість та працевлаштування інвалідів шляхом запровадження автоматичного обрахування нормативу робочих місць з працевлаштування інвалідів;
- включення Фонду соціального захисту інвалідів та його відділень до числа організацій, що звільняються від плати за одержання за їх запитом відомостей з Єдиного державного реєстру, якщо такий запит подається у зв'язку зі здійсненням ними повноважень, визначених законом;
- врегулювання на законодавчому рівні питання стосовно віднесення вимоги про сплату адміністративно-господарських санкцій за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів до числа виконавчих документів, що виконується державною виконавчою службою;
- посилення та запровадження адміністративної відповідальності роботодавців за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів, ухилення від реєстрації або несвоєчасну реєстрацію у відділені Фонду соціального захисту інвалідів, неподання або несвоєчасне подання до відділення Фонду соціального захисту інвалідів звіту про зайнятість та працевлаштування інвалідів, несплату або несвоєчасну сплату відділенням Фонду соціального захисту інвалідів адміністративно-господарських санкцій;

- опрацювання заходів щодо впровадження в Україні кращого світового досвіду залучення осіб з інвалідністю, особливо із психічними захворюваннями та розумовою відсталістю, до трудової діяльності (працевлаштування з супроводом, груповий підряд, лікувально-виробничі майстерні, працетерапія тощо) та джерел фінансування надання відповідних послуг;
- забезпечення підтримки підприємств та організацій громадських організацій інвалідів у вигляді відновлення преференції при закупівлі у них продукції за державні кошти;
- врегулювання на законодавчому рівні питання сплати роботодавцями в разі невиконання нормативу не штрафів і санкцій, а цільових коштів на створення робочих місць для працевлаштування інвалідів.

3. Матеріальна допомога та інші види підтримки осіб з інвалідністю

Для покращення добробуту осіб з інвалідністю необхідним є осучаснення методології розрахунку рівня прожиткового мінімуму, який є базовим державним соціальним стандартом, на основі якого визначаються розміри основних державних соціальних гарантій та викорінити практику застосування розрахункового показника «розмір забезпечення прожиткового мінімуму» при визначенні розмірів соціальної допомоги. Внести зміни до законів України щодо вилучення показника "рівень забезпечення прожиткового мінімуму" як такого, що не відповідає Конституції України [46, 48]:

Крім того, надання матеріальної та інших видів допомоги особам з інвалідністю повинні передбачати:

- подальше поступове підвищення розмірів пенсій, допомог та інших соціальних виплат особам з інвалідністю;
- забезпечення фінансування програм, напрямів та заходів, які стосуються осіб з інвалідністю, відповідно до потреби, надаючи пріоритет інвалідам Великої Вітчизняної війни, АТО, революції гідності, дітям-інвалідам, а також особам із складними формами захворювання;
- удосконалення механізмів закупівлі санаторно-курортних путівок

для людей з інвалідністю, зокрема спинальнохворих;

- запровадження бюджетного фінансування санаторно-курортного лікування дітей з інвалідністю;
- створення для дітей-інвалідів, у тому числі із психічними розладами та розумовою відсталістю, закладів оздоровлення;
- сприяння в отриманні житла інвалідами, особливо тим, які хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань (особливо із психічними розладами та розумовою відсталістю), у зв'язку з чим не можуть проживати в комунальній квартирі або в одній кімнаті з членами своєї сім'ї, в тому числі шляхом його будівництва.

4. Соціальні та реабілітаційні послуги

Розробити та забезпечити повну реалізацію ефективного механізму забезпечення людей з інвалідністю технічними засобами реабілітації та виробами медичного призначення, а також визначити порядок грошової компенсації на самостійне забезпечення такими засобами. Ефективний механізм має базуватися на засадах адресності, доцільності, раціональності та ефективності.

Заходи щодо надання соціальних та реабілітаційних послуг повинні включати [46, 49, 52] :

- забезпечити виконання (включаючи відповідне фінансове забезпечення) Національного плану дій з реалізації Конвенції про права інвалідів;
- розроблення законодавства з питань захисту прав повнолітніх недієздатних та обмежено дієздатних осіб;
- створення державної системи підтримки осіб з інвалідністю, які досягли повноліття, з метою надання їм можливості самостійно проживати в громаді та бути інтегрованими в суспільство, у тому числі шляхом запровадження підтриманих форм проживання;
- забезпечення комплексного підходу до деінституалізації осіб з інвалідністю, що проживають в інтернатних установах;

- розроблення альтернативних варіантів забезпечення автомобілями осіб з інвалідністю;
- забезпечення повної потреби людей з інвалідністю в сучасних технічних засобах реабілітації.

5. Охорона здоров'я

З метою забезпечення ефективного доступу до медичних послуг людей з інвалідністю прискорити прийняття Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування». Заходи щодо охорони здоров'я повинні включати:

- забезпечення на ранньому етапі життя дитини надання їй високоякісних медичних, психологічних та комплексних медико-психологопедагогічних послуг, послуг раннього втручання та мультидисциплінарний підхід до їх надання, який би передбачав повідомлення в коректній формі діагнозу дитини з вадами батькам в пологових будинках, підтримку батьків і сприяв профілактиці інвалідності та запобігав інституалізації дітей раннього віку з інвалідністю в інтернатні заклади;
- затвердження порядку здійснення медичного патронажу (повсякденної допомоги) за місцем проживання (вдома) інвалідів, дітей інвалідів з важкими формами інвалідності;
- вжиття заходів щодо створення належних умов архітектурної та інформаційної доступності закладів охорони здоров'я, зокрема пологових будинків, жіночих консультацій та аптек;
- розширення та осучаснення переліків виробів медичного призначення і лікарських засобів, що видаються на безоплатних та пільгових умовах;
- запровадження фінансування за рахунок коштів державного бюджету виробів медичного призначення для осіб з інвалідністю.

6. Освіта

У контексті розвитку системи інклюзивної освіти необхідно забезпечити сприятливі умови для формування інклюзивного освітнього середовища та

забезпечити доступ до якісної освіти осіб з інвалідністю з урахуванням їхніх потреб.

Заходи щодо забезпечення права на освіту повинні включати [46, 51, 55] :

- забезпеченість освітніх закладів кваліфікованими і вмотивованими фахівцями через запровадження спеціальної підготовки і перепідготовки педагогічних кадрів з питань роботи з людьми з інвалідністю, їх інклюзивного навчання, супроводу дітей з інвалідністю;
- створення Національного інституту стратегічних досліджень безбар'єрного середовища навчальних закладів;
- виготовлення підручників для дітей з вадами зору та слуху тощо. Через перманентний брак коштів необхідно залучати недержавні структури до забезпечення дітей з вадами зору доступними для них підручниками, наочно-дидактичними матеріалами і спеціальними посібниками для дітей, які потребують корекції фізичного розвитку, а також іншим приладдям.

7. Доступ до інформації

У рамках розширення доступу до інформації осіб з вадами зору і слуху важливим є запровадження заходів щодо стимулювання розвитку ринку аудіокниг, підтримки видань абеткою Брайля, підтримки адаптації інформації з застосуванням методу «спрощеного читання» у культурно-просвітніх установах.

За участі організацій людей з інвалідністю розробити норми щодо форм, критеріїв та часу титрування та сурдоперекладу телевізійних програм (інформаційних блоків, офіційної інформації, дитячих та юнацьких програм, правової інформації та повідомлень охорони здоров'я) як на державних, так і на комерційних каналах. Потребує вирішення питання надання особам з обмеженими фізичними можливостями послуг з доступу до глобальної інформаційної мережі Інтернет на пільгових умовах.

Зобов'язати центральні та місцеві органи влади забезпечити при комунікації з людьми з інвалідністю способи та формати, що сприяють доступу до інформації, здійснювати відповідну адаптацію інформаційних продуктів та інформування щодо отримання публічних послуг [46, 52].

8. Статистика

Заходи зі статистики повинні включати:

- удосконалення політики зі збору статистики щодо осіб з інвалідністю в Україні, максимальне охоплення питань, які стосуються зазначених осіб, у тому числі з урахуванням гендерного аспекту;
- забезпечення належного фінансування функціонування та розвитку Централізованого банку даних з проблем інвалідності.
- розробити та реалізувати комплекс заходів, спрямованих на повну реалізацію права інвалідів на доступ до інформації відповідно до стандартів Конвенції ООН про права інвалідів.

Таким чином, державна політика повинна бути спрямована на інтеграцію людей і дітей з інвалідністю у суспільство, і включає не тільки будівництво пандусів та спусків, але і цілий ряд заходів щодо усунення всіх можливих бар'єрів, а також створення окремих державних інститутів, які координують і контролюють проведення державної політики по відношенню до забезпечення прав людей з інвалідністю. До того ж, під час реалізації державної політики постійна увага має приділятися підвищенню рівня поінформованості населення про особливі потреби інвалідів, формуванню поваги до їх прав, особистості та гідності, популяризації положень Конвенції, а також про роботу, яка проводиться державою щодо соціалізації осіб з інвалідністю.

ВИСНОВКИ

За результатами роботи можна зробити наступні висновки:

1. Метою державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю є здійснення контролю за дотриманням прав та свобод, гарантованих особам з інвалідністю законодавством України та міжнародно-правовими актами.

Діяльність держави щодо осіб з інвалідністю виявляється у створенні правових, економічних, політичних, соціальних, психологічних та інших умов для забезпечення їхніх прав і можливостей нарівні з іншими громадянами для участі в суспільному житті, та полягає у: 1) виявленні, усуненні перепон і бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню прав і задоволенню потреб; 2) охороні здоров'я; 3) соціальному захисті; 4) забезпеченні виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з інвалідністю; 5) наданні пристосованого житла; 6) сприянні громадській діяльності.

Основоположними принципами державної політики щодо осіб з інвалідністю є принципи рівності та недискримінації. Отже, метою держави є забезпечення рівного доступу до соціального захисту для людей з інвалідністю та формування політики, яка сприятиме переходу від залежності від фінансових виплат до зайнятості та відносної автономії даної категорії людей

2. Основу національного законодавства в сфері забезпечення прав осіб з інвалідністю складають: 1) Конституція України; 2) кодифіковані законодавчі акти: Кодекс законів про працю України, Житловий кодекс України, Сімейний кодекс України, Цивільний кодекс України та ін.; 3) понад 60 законів України ("Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні", "Про реабілітацію інвалідів в Україні", "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", "Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам", "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію та інвалідам", "Про соціальні послуги", "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" тощо); 4) постанови та інші акти Верховної Ради України; 5) укази і розпорядження Президента України ; 6) постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України; 7)

Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю; 8) інші нормативно-правові акти.

3. Політика соціального захисту у державах-членах ЄС будується на політиці соціальної єдності та рівності через адекватний, доступний та фінансово надійний соціальний захист, а також принципи соціальної інклюзивності щодо осіб з інвалідністю. Водночас встановлені соціальні стандарти, організаційно-правові форми, види соціального захисту значно відрізняються, але диференціюються залежно від соціального страхового стажу та інших певних особливих умов. Головною спільною ознакою є заміна пенсії по інвалідності пенсією за віком з досягненням особою пенсійного віку та збереження їх за особою у разі переїзду на проживання в іншу державу. Досить конструктивним для нашої держави може бути досвід реформування системи соціального захисту не тільки провідних держав-членів ЄС, а й тих, які вступили до Союзу відносно недавно, зокрема Болгарії, оскільки наші соціально-економічні умови є релевантними.

4. Діагностика стану захисту осіб з інвалідністю дає можливість стверджувати, що кількість осіб з інвалідністю в Україні зростає з кожним роком. Причинами інвалідності є загальне захворювання, інвалідність з дитинства, нещасний випадок на виробництві (трудова каліцтво чи інше ушкодження здоров'я), професійне захворювання, поранення, контузії, каліцтва, захворювання тощо.

У результаті проведених досліджень з'ясовано, що в Україні у сфері забезпечення прав та соціального захисту осіб з інвалідністю та дітей-інвалідів існує багато невирішених проблем: 1) недостатнє забезпечення пенсійних і соціальних виплат людям з інвалідністю; 2) низьким залишається рівень зайнятості та можливості трудової діяльності без дискримінації у процесі працевлаштування та подальшої роботи на ринку праці осіб з інвалідністю; 3) недостатня можливість отримання якісної освіти в рамках інтегрованих форм навчання; 4) недостатність створення доступного середовища для вільного пересування осіб з інвалідністю та дітей-інвалідів і безперешкодної комунікації; 5) недостатність створення умов для забезпечення виборчих прав людей з

інвалідністю; 6) недостатні можливості безперешкодного отримання реабілітаційних послуг за місцем проживання.

5. Основна мета механізмів реалізації державної політики у сфері соціального захисту та забезпечення прав осіб з інвалідністю – максимально можлива їх інтеграція у соціально-економічну систему шляхом гарантування їм рівних з усіма іншими громадянами можливостей для участі в економічній, політичній і соціальній сферах життя суспільства, створення необхідних умов для ведення повноцінного способу життя згідно з індивідуальними здібностями та інтересами.

6. Громадські об'єднання являються проміжною ланкою між державою та громадянином, який потребує допомоги від держави та від суспільства, тому саме вони призвані відстоювати інтереси людини, лобіювати в повному обсязі важливі позиції соціальних груп, якими вони опікуються. Залучення громадських об'єднань інвалідів до реалізації державної політики для посилення соціального захисту інвалідів через можливість надання їм фінансової підтримки, відповідає вимогам сучасної розвиненої демократії, дозволяє державі визначати громадські організації як партнерів у реалізації завдань для суспільного розвитку.

7. Було запропоновано удосконалення системи забезпечення прав осіб з інвалідністю здійснювати на основі концепції «мейнстрімінгу інвалідності». Дана концепція спрямована на залучення проблем інвалідності на міжнародному та національному рівнях до політик, програм та інших заходів з метою просування рівності осіб з інвалідністю. Ця концепція віддзеркалює вимогу людей з інвалідністю: «усе, що нас стосується, повинно робитися за нашою участю». Мейнстрімінг інвалідності – це одночасно політика, стратегія, метод досягнення соціальної інтеграції. Він дає змогу реалізувати прагнення до рівності у правах і можливостях людей з інвалідністю як повноправних членів суспільства, які мають брати активну участь в процесах його розвитку. Це ефективний та дієвий спосіб не допустити фактів дискримінації. Дана

Концепція передбачає оцінку стану дотримання прав людей з інвалідністю на всіх рівнях державних інституцій.

8. Для забезпечення максимальної ефективності та результативності державної політики щодо осіб з інвалідністю було запропоновано зробити акцент на встановленні додаткових гарантій щодо гарантованих державою прав за такими напрямками: 1) універсальний дизайн, розумне пристосування та посилення відповідальності за неврахування потреб інвалідів; 2) зайнятість та працевлаштування; 3) матеріальна допомога та інші види підтримки осіб з інвалідністю; 4) соціальні та реабілітаційні послуги; 5) охорона здоров'я; 6) освіта; 7) доступ до інформації; 8) статистика.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України [№ 876-XII від 21.03.91](#). Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text>
2. Національна доповідь «Про становище осіб з інвалідністю в Україні». Електронний ресурс. – Режим доступу: <file:///C:/Users/user/Desktop/REP0000749.PDF>
3. Скуратівський В. Соціальна політика : навч. посіб. / В. Скуратівський, О. Палій, Е. Лібанова. - К. : Вид-во УАДУ, 2003. - 265 с.
4. Нікітчина О. В. Особливості формування інституту соціального захисту населення України (на прикладі Житомирської області) / О. В. Нікітчина. - Режим доступу : www.nbuv.gov.ua/e-journals/eui/2010_2/10novpgo.pdf
5. Стаховська Н. Соціальне забезпечення чи захист / Н. Стаховська // Підприємцтво, господарство і право. - 2000. - № 8. - С. 52-57.
6. Хомра О. У. Соціальна безпека: виклики, загрози, критерії / О. У. Хомра, Т. Є. Русанова // Стратегічна панорама. - № 1. - 2004. - С. 73-79.
7. Стойка А. Розвиток системи соціального захисту як основи стратегічного планування в соціальній сфері / А. Стойка. – Електронний ресурс. Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2010_1/10savpss.pdf
8. Хома Н. М. Типологія моделей соціальної держави: аналіз основних підходів / Н. М. Хома // Держава і право. — 2012. — Випуск 56.
9. Пігуль Н. Г. Типологія моделей фінансування розвитку соціальної сфери / Н. Г. Пігуль // Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України: збірник наукових праць. Суми, 2014. — Вип. 38. — С. 220–229.
10. Соціальний звіт за 2016 рр. МСПУ. Київ.: 2017.
Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.msp.gov.ua/timeline/Zviti.html>
11. Скуратівський В. Соціальна політика: Навч. посібник / Скуратівський В., Палій О., Лібанова Е. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 360 с.

12. Управління соціальним і гуманітарним розвитком : навч. посіб. / [авт. кол. В. А. Скуратівський, В. П. Трошинський, Е. М. Лібанова та ін.]; за заг. ред. В. А. Скуратівського, В. П. Трошинського: у 2 ч. – К. : НАДУ, 2009. – Ч. 1. – 456 с.
13. Стойка А. Фінансування соціальної сфери: джерела і шляхи диверсифікації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2010/2010_02\(5\)/10savdsd.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2010/2010_02(5)/10savdsd.pdf)
14. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV. Електронний ресурс. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>
15. Конвенція про права осіб з інвалідністю від 13.12.2006р. Електронний ресурс. - Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
16. Мельник В. Соціальний захист осіб з інвалідністю: засади правового регулювання окремих держав-членів ЄС./ Володимир Мельник // Підприємство, господарство і право. № 7.2018. – С.133-138.
17. Тищенко О.В. Право соціального забезпечення України: теоретичні та практичні проблеми формування та розвитку галузі : монографія. Київ: ДП «Прінт Сервіс», 2014. 394 с
18. Єлісеєва О.К., Пітарякова К.С. Порівняльний аналіз людського розвитку щодо осіб з обмеженими можливостями в Україні та ЄС. Теоретичні та практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2015. Випуск (12). Т. 2. С. 146-152.
19. Austria – Invalidity benefits / European Commission. URL: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1101&langId=en&intPageId=4406>
20. Social Security Programs Throughout the World: Europe, 2016: Summaries 13–11801. Social Security Administration, 2016. 340 p. URL: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1103&langId=en&intPageId=4434>
21. Кодекс за социално осигуряване. Българският правен портал. lex.bg. URL: <https://lex.bg/index.php/laws/ldoc/1597824512>

22. Zagorskis V. Your social security rights in Germany. European Commission, 2017. 50 p. 19. Sweden – Benefits for people with disabilities. URL: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1130&langId=en&intPageId=4813>
23. Riksdagsf rvaltningen. Socialf rs kringsbalk Svensk f rfattningssamling 2010:2010:110 t.o.m. SFS 2018:670 – Riksdagen. URL: http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialforsakringsbalk-2010110_sfs-2010-110
24. Державна служба статистики України. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
25. Права людей з інвалідністю в умовах збройного конфлікту на сході України. Аналітичний звіт Української Гельсінської спілки з прав людини / загальною редакцією Аркадія Буценка. – К., Румес, 2016. – 126 с., С. 26 // <http://helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2016/09/People-with-disabiity-and-army-conflict-in-Eastern-Ukraine.pdf>
26. Національний інститут стратегічних досліджень. Актуальні проблеми соціального захисту людей з інвалідністю: Аналітична доповідь. Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2019-12/analit-yakushenko-social-policy-9-2019.pdf>
27. Ткаліч Олена. Працевлаштування людей із інвалідністю в Україні: формальність і реалії. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://commons.com.ua/ru/pratsevlashtuvannya-lyudej-iz-invalidnistyu-v-ukrayini-formalnist-i-realiyi/>
28. Постанова Комітету міністрів Про затвердження Державної цільової програми «Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів» на період до 2020 року: Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/706-2012-%D0%BF/page>
29. Універсальний Дизайн: будівлі мають бути зручними для кінцевого споживача. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/presscenter/articles/2014/09/23/- .html>

30. Сприяння інтеграційній політиці та послугам для людей з інвалідністю в Україні. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/operations/projects/poverty_reduction/project_sample11211/
31. Доступ осіб з інвалідністю до виборів: загальний огляд. Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.prostir.ua/?news=dostup-osib-z-invalidnistyu-do-vyboriv-zahalnyj-ohlyad>
32. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні. Закон України [№ 3235-IV від 20.12.2005](#). Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>
33. Офіційна сторінка Міністерства соціальної політики. Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.msp.gov.ua/timeline/invalidnist.html>
34. Ціж Л. М. Актуальні проблеми забезпечення технічними засобами реабілітації осіб з інвалідністю в Україні // Вісник Запорізького національного університету. Фізичне виховання та спорт. 2017. № 1. С. 181-189.
35. Закон України Про Кабінет Міністрів України. Відомості Верховної Ради, 2014, № 13, ст.222. Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
36. Понад 200 людей об'єднав перший Форум “Відкритий простір” до Міжнародного дня людей з інвалідністю. Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.msp.gov.ua/news/17924.html>
37. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. Рада у справах осіб з інвалідністю. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.msp.gov.ua/timeline/Rada-u-spravah-osib-z-invalidnistyu.html>
38. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики. Фонд соціального захисту інвалідів. Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://www.msp.gov.ua/content/fond-socialnogo-zahistu-invalidiv.html>
39. Права Людини в Україні. Інформаційний портал Харківської правозахисної групи. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://khpg.org/index.php?id=1432464795>

40. Національної Асамблеї людей з інвалідністю України: офіційний сайт
Електронний ресурс. – Режим доступу <http://naiu.org.ua/>
41. [Офіційна сторінка Секретаріату НАІУ](https://naiu.org.ua/): Електронний ресурс. – Режим доступу
<https://naiu.org.ua/>
42. Офіційна сторінка Національної Асамблеї людей з інвалідністю. Проекти
НАІУ. Режим доступу: <https://naiu.org.ua/project-naiu/>
43. Нічого для нас без нас: Посібник з інклюзивного прийняття рішень для
громадських організацій людей з інвалідністю. Упорядники: Азін В.О., Байда
Л.Ю., Госс Н., Сухініна І.М., Флетчер А. – К: Ленвіт: 2015.
44. Всемирный доклад об инвалидности. Всемирная организация
здравоохранения, 2011 г. Електронний ресурс. – Режим доступу:
https://www.who.int/disabilities/world_report/2011/summary_ru.pdf?ua=1
45. Національний інститут стратегічних досліджень Аналітична записка. Серія
«Соціальна політика», № 9/2019. Електронний ресурс. – Режим доступу:
<https://niss.gov.ua/sites/default/files/2019-12/analit-yakushenko-social-policy-9-2019.pdf>
46. Національна доповідь: Про становлення осіб з інвалідністю в Україні,
МСПУ, ДУ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ
ВІДНОСИН. Київ -2013р. Електронний ресурс. – Режим доступу:
<https://www.msp.gov.ua/content/naukovodoslidniy-institut-praci-i-zaynyatosti>
47. Басиста А. В. Універсальні механізми контролю за здійсненням зобов'язань
щодо захисту прав людей з інвалідністю // Публічне право. 2016. № 2. С. 324-
330.
48. Бук М. О. Поняття та правові ознаки суб'єктів, що сприяють в отриманні
соціального обслуговування особам з інвалідністю // Вісник Львівського
торгівельно-економічного університету. Юридичні науки. 2018. Вип. 6. С.
179-189.
49. Децентралізація системи соціального захисту населення відкрила нові
можливості. URL: <http://horodenkarda.gov.ua/detsentralizatsiya-sistemi-sotsialnogo-zahistu-naselennya-vidkrilanovi-mozhливosti>.

50. Казарян Г. Г. Методологічні підходи до формування системи соціально-економічного забезпечення осіб з обмеженими фізичними можливостями // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2018. № 5. С. 105-114.
51. Корнієнко С.К. Механізм формування і здійснення державної політики державної політики у сфері соціального захисту дітей з інвалідністю. URL: <http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2013/11/2013-1-31.pdf>.
52. Мельник В. П. Поняття та ознаки публічного соціального захисту осіб з інвалідністю // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. 2018. Вип. 32. С. 71-75.
53. Оверчук В. А. Інформаційне забезпечення як основа механізму реалізації соціальної політики щодо професійної реабілітації та працевлаштування осіб з інвалідністю // Причорноморські економічні студії. 2018. Вип. 35(1). С. 101-105.
54. Реформування системи управління у сфері соціальної політики в рамках децентралізації влади та реформи місцевого самоврядування: URL: <http://www.zoda.gov.ua/images/article/original/000052/52486/reform-sys-upr.pdf>.
55. Теплова Н. А. Методологія та принципи державного управління щодо забезпечення належної освіти людей з інвалідністю // Теорія та практика державного управління. 2009. Вип. 3. С. 334-341.
56. Шурма І. М. Нормативно-правовий механізм державного управління соціальним захистом осіб з обмеженими можливостями Шурма // Теорія та практика державного управління. 2013. Вип. 2. С. 234-241.
57. Костюк В.Л. Міжнародні стандарти прав осіб з інвалідністю умовах правової, соціальної держави: теоретико-правовий аспект. Актуальні проблеми соціального права в Україні: збірник наукових праць; за ред. М.І. Іншина, В.І. Щербини, С.Я. Вавженчука; відпов. ред. І.С. Сахарук. Харків: «Юрайт», 2017. С. 119-215.
58. Сокур Н. Сучасні проблеми соціальної політики в сфері захисту осіб з інвалідністю в Україні / Н. Сокур, Т. Шульгіна // Актуальні проблеми державного управління. 2016. Вип. 1. С. 88-91.

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А.1

Законодавство стосовно людей з інвалідністю

№	Назва	Дата
473-IX	Про внесення змін до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" щодо посилення захисту осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення при здійсненні містобудівної діяльності	2020. 01.16
1339-VIII	Закон України Про внесення змін до Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" щодо усунення дискримінаційного ставлення до громадян, які брали участь у ліквідації наслідків інших ядерних аварій, у ядерних випробуваннях та військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї	2016. 04.21
1010-VIII	Закон України Про внесення зміни до статті 32 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" щодо призначення пенсій особам, які стали людьми з інвалідністю внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності	2016. 02.18
992-VIII	Закон України Про внесення змін до Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту"	2016. 02.04
927-VIII	Закон України Про внесення змін до деяких законів України щодо розширення доступу сліпих, осіб з порушеннями зору та осіб з дислексією до творів, виданих у спеціальному форматі	2015. 12.25
652-VIII	Закон України Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування неприбуткових організацій	2015. 07.17
339-VIII	Закон України Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію щодо посилення захисту прав дітей-осіб з інвалідністю	2015. 04.21
120-VIII	Закон України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих положень соціальної політики	2015. 01.15
1593-VII	Закон України Про внесення змін до Закону України "Про громадські об'єднання" щодо забезпечення діяльності всеукраїнських громадських об'єднань	2014. 07.04
1519-VII	Закон України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з інвалідністю	2014. 06.18
1324-VII	Закон України Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання	2014. 06.05
1251-VII	Закон України Про внесення змін до статті 1 Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту"	2014. 05.13
1207-VII	Закон України Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України	2014. 04.15
1197-VII	Закон України Про здійснення державних закупівель	2014. 04.10
410-VII	Закон України Про внесення змін до статті 3 Закону України "Про державну соціальну допомогу людині з інвалідністю з дитинства та дітям-людинам з інвалідністю"	2013. 07.04

№	Назва	Дата
284-VII	Закон України Про внесення зміни до статті 13 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" щодо першочергового безплатного забезпечення санаторно-курортним лікуванням осіб з інвалідністю війни	2013. 05.21
285-VII	Закон України Про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"	2013. 05.21
5067-VI	Закон України "Про зайнятість населення"	2012. 07.05
4572-VI	Закон України "Про громадські об'єднання"	2012. 03.22
4213-VI	Закони України Про внесення змін до деяких законів України щодо прав осіб з інвалідністю	2011. 12.22
3668-VI	Закони України Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи	2011. 07.08
3133-VI	Закон України Про внесення змін до деяких законів України щодо надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям та людини з інвалідністю	2011. 03.15
2289-VI	Закон України Про здійснення державних закупівель (Закон втратив чинність на підставі Закону N 1197-VII (1197-18) від 10.04.2014)	2010. 06.01
2171-VI	Закон України Про внесення змін до законів України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" та "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні"	2010. 05.11
1891-VI	Закон України Про внесення зміни до Закону України "Про соціальний захист дітей війни" щодо права на стаціонарну медичну допомогу в госпіталях ветеранів війни	2010. 02.16
1760-VI	Закон України Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями	2009. 12.15
1704-VI	Закон України Про будівельні норми	2009. 11.05
1646-VI	Закон України Про встановлення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати	2009. 10.20
1364-VI	Закон України Про внесення зміни до статті 12 Закону України "Про лікарські засоби" щодо маркування лікарських засобів прифтом Брайля	2009. 05.20
1257-VI	Закон України Про внесення змін до Закону України «Про запобігання захворюванню на синдром набутого імунodefіциту (СНІД) та соціальний захист населення»	2009. 04.14
876-VI	ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін до статті 11 Закону України "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні"	2009. 01.15
878-VI	Закон України Про внесення змін до Закону України "Про соціальну роботу з дітьми та молоддю"	2009. 01.15
796-VI	ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям"	2008. 12.24
1000-	Закон України Про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту	2007.

№	Назва	Дата
V	осіб з інвалідністю	05.03
432-V	Закон України Про внесення змін до статті 37 Закону України "Про державну службу"	2006.12.12
231-V	Закон України Про внесення змін до Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи"	2006.10.05
3505-IV	Закон України Про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"	2006.02.23
3504-IV	Закон України Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального, Кримінально-процесуального кодексів України щодо відповідальності за порушення виборчих прав громадян	2006.02.23
3497-IV	Закон України Про внесення змін до Сімейного кодексу України	2006.02.23
3508-IV	Закон України Про внесення зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2006 рік» щодо розміру збору на обов'язкове державне пенсійне страхування для підприємств, установ та організацій, де працюють інваліди	2006.02.23
2960-IV	Закон України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо професійної і трудової реабілітації осіб з інвалідністю	2005.10.06
2961-IV	Закон України Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні	2005.10.06
2772-IV	Закон України Про внесення змін до деяких законів України щодо оподаткування реабілітаційних установ для осіб з інвалідністю та дітей-осіб з інвалідністю	2005.07.07
2603-IV	Закон України Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з прийняттям Закону України "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та люди з інвалідністю"	2005.05.31
2457-IV	Закон України Про внесення змін до Закону України "Про державну соціальну допомогу люди з інвалідністю з дитинства та дітям-люди з інвалідністю"	2005.03.03
2264-IV	Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо використання терміну "параолімпійський")	2004.12.16
1771-IV	Закон України Про внесення змін до Закону України "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні"	2004.06.15
1709-IV	Закон України Про внесення змін до статті 92 Земельного кодексу України стосовно визначення права на постійне користування земельними ділянками громадських організацій осіб з інвалідністю	2004.05.12
624-IV	Закон України Про ратифікацію Конвенції про професійну реабілітацію та зайнятість осіб з інвалідністю 159	2003.03.06
2984-III	Закон України «Про вищу освіту»	2002.01.17
2606-III	Закон України Про внесення змін до Закону України "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні"	2001.07.05

№	Назва	Дата
2402-III	Закон України «Про охорону дитинства»	2001. 04.26
2272-III	Закон України Про страхові тарифи на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності	2001. 02.22
2109-III	Закон України Про державну соціальну допомогу людині з інвалідністю з дитинства та дітям-людинам з інвалідністю	2000. 11.16
1489-III	Закон України "Про психіатричну допомогу"	2000. 02.22
651-XIV	Закон України «Про загальну середню освіту»	1999. 05.13
281-XIV	Закон України Про молодіжні та дитячі громадські організації	1998. 12.01
	КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ	1996. 06.28
2694-XII	Закон України "Про охорону праці"	1992. 10.14
2460-XII	Закон України Про об'єднання громадян	1992. 06.16
1060-XII	Закон України «Про освіту»	1991. 05.23
875-XII	Закон України Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні	1991. 03.21

Джерело: Національна Асамблея людей з інвалідністю України. Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://naiu.org.ua/zakonodavstvo/>

Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю на 2020 рік

Державна соціальна допомога	з січня	з липня	з грудня
особам з інвалідністю з дитинства I групи підгрупи А з надбавкою на догляд	3364,60	3516,48	3633,30
інвалідам з дитинства I групи підгрупи Б з надбавкою на догляд	2457,00	2568,00	2653,50
особам з інвалідністю з дитинства II групи, одиноким особам з інвалідністю з дитинства II групи, які за висновком медико-соціальної експертної комісії потребують постійного стороннього догляду з надбавкою на догляд	1638	1712	1769
особам з інвалідністю з дитинства III групи, одиноким особам з інвалідністю з дитинства III групи, які за висновком медико-соціальної експертної комісії потребують постійного стороннього догляду з надбавкою на догляд	1638	1712	1769
на дітей з інвалідністю віком до 18 років	1638	1712	1769
на дітей з інвалідністю підгрупи А віком до 6 років з надбавкою на догляд	2925,60	3057,40	3159,30
на дітей з інвалідністю віком до 6 років з надбавкою на догляд	2036,10	2127,90	2198,80
на дітей з інвалідністю підгрупи А віком від 6 до 18 років з надбавкою на догляд	3364,60	3516,48	3633,30
на дітей з інвалідністю віком від 6 до 18 років з надбавкою на догляд	2255,60	2357,40	2435,80
на дітей з інвалідністю віком до 18 років, захворювання яких пов'язане з Чорнобильською катастрофою	1719,90	1797,60	1857,45
на дітей з інвалідністю підгрупи А, захворювання яких пов'язане з Чорнобильською катастрофою, віком до 6 років з надбавкою на догляд	3498,90	3656,60	3778,45
на дітей з інвалідністю, захворювання яких пов'язане з Чорнобильською катастрофою, віком до 6 років з надбавкою на догляд	2609,40	2727,10	2817,95
на дітей з інвалідністю підгрупи А, захворювання яких пов'язане з Чорнобильською катастрофою, віком від 6 до 18 років з надбавкою на догляд	3937,90	4115,60	4252,45
на дітей з інвалідністю, захворювання яких пов'язане з Чорнобильською катастрофою, віком від 6 до 18 років з надбавкою на догляд	2828,90	2956,60	3054,95

Джерело: Про Державний бюджет України на 2020 рік. Закон України від № 822-IX від 25.08.2020 Електронний ресурс. – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text>

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

РЕФЕРАТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на тему:

«ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ»

Студента 2м курсу, 9м групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

Диміцького
Ярослава
Степановича

(підпис студента)

Науковий керівник
доктор економічних наук,
доцент

Ладонько
Людмила
Степанівна

(підпис керівника)

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
доцент

Ладонько
Людмила
Степанівна

(підпис гаранта)

Київ 2020

Магістерська робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг основної частини випускної кваліфікаційної роботи складає 58 сторінки. Список використаних джерел налічує 58 джерел. Робота містить 5 таблиць.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є дослідження проблем формування та реалізації державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю, та обґрунтування важливості співпраці органів влади та громадських організацій людей з інвалідністю у процесі прийняття рішень.

Для досягнення поставленої мети в роботі ставляться наступні завдання:

- дослідити характеристики та цілі державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю;
- розглянути нормотивно-правові засади соціального захисту осіб з інвалідністю в Україні;
- проаналізувати досвід соціального захисту осіб з інвалідністю в зарубіжних країнах та зробити висновки щодо можливості застосування в Україні;
- дослідити стан реалізації державних гарантій щодо забезпечення прав людей з інвалідністю;
- розкрити дію механізмів реалізації державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю;
- дослідити напрями взаємодії держави та громадських організацій людей з інвалідністю в Україні;
- запропонувати напрями вдосконалення системи забезпечення прав осіб з інвалідністю та державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю.

Об'єктом дослідження є процес формування та реалізація державної політики щодо забезпечення прав людей з інвалідністю.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та прикладні аспекти державної політики захисту прав осіб з інвалідністю.

Методологічну основу дослідження складає сукупність загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання: діалектичного, історичного, моделювання, формально-логічного, порівняльно-правового; аналітико-синтетичного тощо. Зокрема, за допомогою діалектичного та історичного методу досліджено поняття та ознаки соціального захисту осіб з інвалідністю. Аналіз поняття і змісту проблем соціального захисту осіб з інвалідністю здійснювався з використанням аналітико-синтетичного та системного методу. Органічне використання спеціальних наукових методів дало змогу реалізувати такі постулати наукового дослідження, як повнота, логічна несуперечливість та об'єктивність.

У першому розділі представлена теоретична та нормативно-правова основа державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю. Розглянуті наявні механізми забезпечення інформаційної безпеки. Досліджений досвід зарубіжних країн, а саме країн-членів ЄС та деяких .

У другому розділі здійснюється аналіз реалізації державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю.

У третьому розділі викладено практичні рекомендації щодо усунення бар'єрів на шляху адаптації людей з інвалідністю до повноцінного життя та вдосконалення державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю.

Одержані результати можуть бути використані при удосконаленні нормативно-правової основи державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю в Україні та практичних заходів щодо її забезпечення.

Анотація

У випускній кваліфікаційній роботі висвітлені теоретичні аспекти та нормативно-правова основа державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю, опрацьований закордонний досвід соціального забезпечення країн-членів ЄС, проаналізована реалізація державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю та існуючі загрози, викладено практичні рекомендації щодо вдосконалення державної політики у сфері захисту прав осіб з

інвалідністю та нейтралізації існуючих недоліків.

Ключові слова: соціальний захист, соціальна політика, особи з інвалідністю, політика у сфері захисту прав осіб з інвалідністю.

Annotation

The graduation work covers theoretical aspects and the legal and regulatory basis of state policy in the field of protection of the rights of persons with disabilities, elaborates the foreign experience of social security of EU member states, analyzes the implementation of state policy in the field of protection of persons with disabilities. to improve the state policy in the field of protection of the rights of persons with disabilities and to neutralize the existing shortcomings.

Keywords: social protection, social policy, persons with disabilities, policy in the field of protection of persons with disabilities.

Рецензія
на випускну кваліфікаційну роботу студента
Диміцького Ярослава Степановича
на тему «ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ З
ІНВАЛІДНІСТЮ»

У сучасних визначеннях сутності державного управління значний акцент робиться не тільки на виконанні функцій держави, а й задоволенні потреб суспільства, його окремих груп.

Проблема соціального захисту людей з інвалідністю є особливо болючою для України, оскільки характеризується тенденцією до зростання частки інвалідів у загальній структурі населення. Недостатня якість і недоступність належної медичної допомоги, старіння населення, забруднення навколишнього середовища, збільшення кількості вроджених порушень та хронічних захворювань, професійні захворювання та нещасні випадки на виробництві, дорожньо-транспортні пригоди, військові конфлікти, харчування, зловживання палінням, алкоголем і наркотичними засобами, психотропними речовинами - це далеко не повний перелік факторів, які зумовлюють збільшення сьогодні кількості людей, які матимуть інвалідність і потребуватимуть захисту прав. У зв'язку із вищевикладеним, вважаємо, що тема роботи є актуальною.

Метою роботи є дослідження теоретичних та прикладних основ формування та реалізації державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю, та обґрунтування важливості співпраці органів влади та громадських організацій людей з інвалідністю у процесі прийняття соціально значущих рішень.

Розкриваючи поставлену мету, у випускній кваліфікаційній роботі досліджено поняття та ознаки соціального захисту осіб з інвалідністю, визначено проблеми та розкрито нормативно-правові засади соціального захисту осіб з інвалідністю в Україні, діагностовано стан соціального захисту, визначено інституційне регулювання соціально-економічного забезпечення осіб з інвалідністю, охарактеризовано інститути громадянського суспільства та їх роль у становленні недержавного соціального захисту осіб з інвалідністю, проаналізовано проблеми дотримання міжнародних стандартів в забезпеченні захисту прав і свобод людей з інвалідністю, здійснено дослідження соціального захисту інвалідів в зарубіжних країнах та можливості його використання в Україні, запропоновано напрями удосконалення соціального захисту осіб з інвалідністю.

Завдання, визначені метою дослідження, виконані в повному обсязі, зміст і рівень виконання роботи свідчить про високу підготовку магістра. Робота заслуговує на позитивну оцінку, а її автор, Диміцький Я. С., на присвоєння ступеня магістр зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Рецензент: завідувач ресурсного
центру підтримки інклюзивної освіти
Чернігівського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти
ім.К.Д.Ушинського

Підпис Н.Кравченко засвідчую
інспектор з кадрів

Наталія КРАВЧЕНКО

Чміль А.А.

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Новіковій Н.Л.

Заява

Я, Диміцький Ярослав Степанович, повідомляю, що за результатами здійснення самостійної перевірки з використанням програмно-технічних засобів у наданій випускній кваліфікаційній роботі на тему: «Державна політика у сфері захисту прав осіб з інвалідністю» не міститься елементів академічного плагіату. У випадках використання прямих запозичень з друкованих та електронних джерел, вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому та електронному варіантах. Електронна версія роботи ідентична з друкованою.

« » _____ 2020 року _____ (підпис)

Згода

Я, Диміцький Ярослав Степанович, цим засвідчую, що є автором випускної кваліфікаційної роботи на тему: “Державна політика у сфері захисту прав осіб з інвалідністю” несу повну відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої у роботі інформації, жодна частина роботи не була скопійована, за винятком випадків, коли робиться належне підтвердження в присвоєнні. Я підтверджую, що у роботі не міститься державної таємниці або інформації для службового користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї роботи не була опублікована мною раніше.

Я даю дозвіл на те, що моя робота буде направлена в інституційний депозитарій Київського національного торговельно-економічного університету і збережена в базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

« » _____ 2020 року

Підпис

(Диміцький Я.С.)

Прізвище, ініціали

Антиплагіат

Microsoft Word | Запис в електронній пошті | Входящие - | NaSky - Каче... | Гранд 4 сезо... | Оформление... | 87.58% - Антиплагиат

text.ru/antiplagiat/unauthorized

PRO Купить за 79.00 руб. | Зарегистрированные | Гости | Время проверки уникальности: 14.11.2020 22:35 (UTC +03:00)

Новый текст | 0 текстов в очереди | 6 текстов в очереди | 22 текста в очереди

Проверка уникальности
Уникальность: 87.58%
khqg.org/index.php?id=1432464795 | 12% | Подробнее

Проверка орфографии
В данном тексте ошибки не найдены. | Подробнее

SEO-анализ текста
Всего символов: 4450 | Заспамленность: 55%
Без пробелов: 3866 | Вода: 2%
Количество слов: 556 | Замена символов: 332 | Подробнее

Подсвечено: Неуникальные фрагменты

Певими сорчани можуть впливати на їх повноцінну та ефективну участь у житті суспільства нарівні з іншими. Сьогодні інвалідність розглядається не як захворювання або фізичний недолік, а як результат взаємодії негативного ставлення або несприятливих умов, зі станом конкретних людей. Чисельність осіб з неадекватністю постійно зростає що спричинено недостатнім рівнем забезпечення держави доброброту громадян та нерівними соціально-економічними обставинами. Проблема соціального захисту людей з інвалідністю є особливо болючою для України, оскільки характеризується тенденцією до зростання частки інвалідів у загальній структурі населення. Недостатня якість і недоступність належної медичної допомоги, старіння населення, забруднення навколишнього середовища, збільшення кількості вроджених порушень та хронічних захворювань, професійні захворювання та нещасні випадки на виробництві, дорожньо-транспортні пригоди, військові конфлікти, харчування, зловживання палінням, алкоголем і наркотичними засобами, психотропними речовинами - це далеко не повний перелік факторів, які зумовлюють збільшення сьогоденної кількості людей, які матимуть інвалідність і потребуватимуть захисту прав. Якщо наприкінці 80-х років загальна чисельність осіб з інвалідністю становила близько 3% усього населення, то на сьогодні це вже близько 6,3 % населення України. За останні декілька років чисельність осіб з інвалідністю в Україні зростає до 2 млн 659,7 тис. осіб, в тому числі понад 240 тис. осіб з інвалідністю 1-ї групи, понад 900 тис. осіб з інвалідністю 2-ї групи і понад 1,3 млн осіб 3-ї групи. Це свідчить про масштабність проблеми та зумовлює необхідність визначення пріоритетних напрямів державної політики, пов'язаної із застосуванням на державному рівні комплексу заходів щодо формування дієвої системи соціального захисту людей з інвалідністю, яка гарантуватиме їм можливості інтеграції в суспільство. Саме тому вивчення, узагальнення та розробка пріоритетних напрямів державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю в Україні на сучасному етапі набуває особливої актуальності. Аналіз останніх досліджень та публікацій. До числа вітчизняних науковців, які розглядали проблеми у сфері захисту прав осіб з інвалідністю та шляхи їх

Вы можете повысить уникальность текста на нашей Бирже рерайтинга. | Повысить уникальность

Версии текста:
Минуту назад (UTC +03:00)
Уникальность: 87% | Орфография: 0
Всего символов: 4450 | Заспамленность: 55%
Без пробелов: 3866 | Вода: 2%
Количество слов: 556 | Замена символов: 332
2 минуты назад (UTC +03:00)
Уникальность: 77% | Орфография: 197
Всего символов: 4020 | Заспамленность: 60%
Без пробелов: 3476 | Вода: 2%
Количество слов: 516 | Замена символов: 312 | Напишите нам

89.17% - Антиплагиат онлайн | text.ru/antiplagiat/5fb10b3beb21f | Обновить

Проверка уникальности
Уникальность: 89.17%
khqg.org/index.php?id=1432464795 | 10% | Подробнее

Проверка орфографии
В тексте найдено 213 ошибок:
Актуальность
Дополнения
Крайни | Подробнее

SEO-анализ текста
Всего символов: 6012 | Заспамленность: 60%
Без пробелов: 5256 | Вода: 2%
Количество слов: 746 | Замена символов: 412 | Подробнее

Подсвечено: Неуникальные фрагменты

Актуальність дослідження. Для будь-якої країни серед безлічі проблем економічного, політичного та соціального характеру актуальною є інвалідність. До осіб з інвалідністю відносяться особи, які мають стійкі фізичні, похитні, інтелектуальні чи сенсорні порушення, що при взаємодії з певними бар'єрами можуть впливати на їх повноцінну та ефективну участь у житті суспільства нарівні з іншими. Сьогодні інвалідність розглядається не як захворювання або фізичний недолік, а як результат взаємодії негативного ставлення або несприятливих умов, зі станом конкретних людей. Чисельність осіб з неадекватністю постійно зростає що спричинено недостатнім рівнем забезпечення держави доброброту громадян та нерівними соціально-економічними обставинами. Проблема соціального захисту людей з інвалідністю є особливо болючою для України, оскільки характеризується тенденцією до зростання частки інвалідів у загальній структурі населення. Недостатня якість і недоступність належної медичної допомоги, старіння населення, забруднення навколишнього середовища, збільшення кількості вроджених порушень та хронічних захворювань, професійні захворювання та нещасні випадки на виробництві, дорожньо-транспортні пригоди, військові конфлікти, харчування, зловживання палінням, алкоголем і наркотичними засобами, психотропними речовинами - це далеко не повний перелік факторів, які зумовлюють збільшення сьогоденної кількості людей, які матимуть інвалідність і потребуватимуть захисту прав. Якщо наприкінці 80-х років загальна чисельність осіб з інвалідністю становила близько 3% усього населення, то на сьогодні це вже близько 6,3 % населення України. За останні декілька років чисельність осіб з інвалідністю в Україні зростає до 2 млн 659,7 тис. осіб, в тому числі понад 240 тис. осіб з інвалідністю 1-ї групи, понад 900 тис. осіб з інвалідністю 2-ї групи і понад 1,3 млн осіб 3-ї групи. Це свідчить про масштабність проблеми та зумовлює необхідність визначення пріоритетних напрямів державної політики, пов'язаної із застосуванням на державному рівні комплексу заходів щодо формування дієвої системи соціального захисту людей з інвалідністю, яка гарантуватиме їм можливості інтеграції в суспільство. Саме тому вивчення, узагальнення та розробка пріоритетних напрямів державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю в Україні на сучасному етапі набуває особливої актуальності. Аналіз останніх досліджень та публікацій. До числа вітчизняних науковців, які розглядали проблеми у сфері захисту прав осіб з інвалідністю та шляхи їх вирішення слід віднести Н.Стаховську, Б.Сташків, А.Стойку, В.Трошинський, А.Халєцьку, О.Хомра та ін. Правові основи соціального захисту інвалідів висвітлені в наукових працях В. Андреева, Е. Астраханова, Н. Болотіної, М. Захарова, П. Пилипенко та ін. Мета випускної кваліфікаційної роботи полягає у дослідженні проблем формування та реалізації державної політики у сфері захисту прав осіб з інвалідністю, та обґрунтування важливості співпраці органів влади та громадських організацій людей з інвалідністю у процесі прийняття рішень. Для досягнення поставленої мети в роботі ставляться наступні завдання:

- проаналізувати досвід соціального захисту осіб з інвалідністю в зарубіжних країнах та зробити вис

Вы можете повысить уникальность текста на нашей Бирже рерайтинга. | Повысить уникальность

Версии текста:
Минуту назад (UTC +03:00)
Уникальность: 89% | Орфография: 213
Всего символов: 6012 | Заспамленность: 60%
Без пробелов: 5256 | Вода: 2%
Количество слов: 746 | Замена символов: 412
5 минут назад (UTC +03:00)
Уникальность: 84% | Орфография: 215
Всего символов: 6215 | Заспамленность: 60%
Без пробелов: 5423 | Вода: 2%
Количество слов: 768 | Замена символов: 425
5 минут назад (UTC +02:00)
Уникальность: 83% | Орфография: 216
Всего символов: 6422 | Заспамленность: 61%
Без пробелов: 5593 | Вода: 2%
Количество слов: 791 | Замена символов: 438

Личные сообщения | 13:06 15.11.2020

55.41% - Антиплагиат онлайн | Проверка | +

be1.ru/antiplagiat-online/?s=c166bf4d64cc0db0

Антиплагиат онлайн

Получить текст по URL или из файла

6. Громадські об'єднання являються проміжною ланкою між державою та громадянином, який потребує допомоги від держави та від суспільства, тому саме вони призвані відстоювати інтереси людини, лобювати в повному обсязі важливі позиції соціальних груп, якими вони опікуються. Залучення громадських об'єднань інвалідів до реалізації державної політики для посилення соціального захисту інвалідів через можливість надання їм фінансової підтримки, відповідає вимогам сучасної розвиненої демократії, дозволяє державі визначити громадські організації як партнерів у реалізації завдань для суспільного розвитку.

7.

8. Для забезпечення максимальної ефективності та результативності державної політики щодо осіб з інвалідністю було запропоновано зробити акцент на встановленні додаткових гарантій щодо гарантованих державою прав за такими напрямками: 1) універсальний дизайн, розумне пристосування та посилення відповідальності за неврахування потреб інвалідів; 2) зайнятість та працевлаштування; 3) матеріальна допомога та інші види підтримки осіб з інвалідністю; 4) соціальні та реабілітаційні послуги; 5) охорона здоров'я; 6) освіта; 7) доступ до інформації; 8) статистика.

Символів: 1471 Слов: 185

Исключить страницу https://site.ru/some-page/...

Проверить Заказать уникализацию за 10 руб. Заказать рерайт за 103 руб.

Уникальность текста: 85% Точность текста: 4.1% Грамматических ошибок: 0 Водность текста: 21%

Авторство принадлежит Совпадений [подсветить все](#)

55.41% - Антиплагиат онлайн | Проверка | +

be1.ru/antiplagiat-online/?s=14af1ed06e5f0dff

Антиплагиат онлайн

Получить текст по URL или из файла

Актуальність дослідження. Для будь-якої країни серед безлічі проблем економічного, політичного та соціального характеру актуальною є інвалідність. До осіб з інвалідністю відносяться особи, які мають стійкі фізичні, психічні, інтелектуальні чи сенсорні порушення, що при взаємодії з певними бар'єрами можуть впливати на їх повноцінну та ефективну участь у житті суспільства нарівні з іншими.

Сьогодні інвалідність розглядається не як захворювання або фізичний недолік, а як результат взаємодії негативного ставлення або несприятливих умов, зі станом конкретних людей. Чисельність осіб з невіддатністю постійно зростає що спричинено недостатнім рівнем забезпечення державами добробуту громадян та нерівними соціально-економічними обставинами.

Проблема соціального захисту людей з інвалідністю є особливо болючою для України, оскільки характеризується тенденцією до зростання частки інвалідів у загальній структурі населення.

Символів: 923 Слов: 116

Исключить страницу https://site.ru/some-page/...

Проверить

Уникальность текста: 90% Точность текста: 4.3% Грамматических ошибок: 1 Водность текста: 23%

Авторство принадлежит Совпадений [подсветить все](#)

55.41% - Антиплагиат онлайн, | Проверка |

be1.ru/antiplagiat-online/?s=a1ebc40e86560f9c

Antiplagiat онлайн

Получить текст по URLилииз файла

Актуальность исследования. Для **любой страны** **среди безлич проблем** **экономического, политического и социального характера** актуальной **является инвалидность**. До **осіб з інвалідністю** відносяться **особи, які мають стійкі фізичні, психічні, інтелектуальні чи сенсорні порушення, що при взаємодії з певними бар'єрами можуть впливати на їх повноцінну та ефективну участь у житті суспільства нарівні з іншими.**

Сьогодні інвалідність розглядається не як захворювання або фізичний недолік, а як результат взаємодії негативного ставлення або несприятливих умов, зі станом конкретних людей. Чисельність осіб з неадекватною постійно зростає що спричинено недостатнім рівнем забезпечення державами добробуту громадян та нерівними соціально-економічними обставинами.

Проблема соціального захисту людей з інвалідністю є особливо болючою для України, оскільки характеризується тенденцією до зростання частки інвалідів у загальній структурі населення. Недостатня якість і недоступність належної медичної допомоги, старіння населення, забруднення навколишнього середовища, збільшення кількості вроджених порушень та хронічних захворювань, професійні захворювання та нещасні випадки на виробництві, дорожньо-транспортні пригоди, військові конфлікти, харчування, зловживання палінням, алкоголем і наркотичними засобами, психотропними речовинами - це далеко не повний перелік факторів, які зумовлюють збільшення сучасної кількості людей, які матимуть інвалідність і потребуватимуть захисту прав.

Якщо наприкінці 80-х років загальна чисельність осіб з інвалідністю становила близько 3% усього населення, то на сьогодні це вже близько 6.3% населення України. За останні декілька років чисельність осіб з інвалідністю в Україні зросла до 2 млн 659.7 тис. осіб, в тому числі понад 240 тис. осіб з

Развернуть...ПодсветкаОчистить

Символов: 5824Слов: 749

Исключить

страницу

https://site.ru/some-page/...

Проверить

Заказать уникализацию за 30 руб.

Заказать рерайт за 407 руб.

Уникальность текста: 86%

Повысить

Точность текста: 5.1%

Грамматических ошибок: 1

Водность текста: 21%

Авторство принадлежит

Совпадений

подсветить все

Windows

Antiplagiat онлайн

22:08 14.11.2020